Poštnina plačana v gotovini.

Leto XXVI. Lendava, 9. aprila 1939. Štev. 15.

NOVINE SLOVENSKE KRAJINE

Mi stanemo.

Ne bomo vmrli, samo zaspali bomo. Ki pa spi, se predrami, se zbüdi i stane. Samo počivat idemo v tisto zemlo, na štero smo znoj točili, na šteroj smo preganjanje prenašali, na šteroj so se nam krivice godile. Kak dober je Bog. Kak pravičen je Bog. Od naših skuz premočena zemla nas sprijme v svoje naroče i mi bomo v njem sladko spali, dokeč nas ne pozove z spanja tisti, ki nas najraj ma, ki je življenje dao za nas, ki se je prvi zbüdo iz spanja smrti: Jezuš. Mi stanemo. Stanemo i oživemo i več nikdar ne vmerjemo. Kak sladka je ta boža istina. Ka za to, če nas tere siromaštvo na tom sveti? Mi stanemo i bomo vekomaj bogati. Ka za to, če na tom sveti trpimo krivice? Mi stanemo i se nam prizna pravica, ki de večne čase trpela. Ka za to, če na sveti nemamo miloga i dragoga i živemo brez vse tolažbe? Mi stanemo i v Bogi najdemo najbolšega prijatela, očo, osrečitela i tolažitela, na koga Srci bomo večne čase vživali sladkosti, ki jih svet ne pozna.

Deo pravičnih je veselo stajenje. „Moj pravičen pa z vere žive", pravi Bog od svojih zvoljenih. Vera je ključ, ki bo odpro naš temni grob, živa vera v tistoga, ki je prvi odpro svoj grob, v Jezuša. Njegov navuk naj nam sveti na poti življenja, njegove zapovedi naj nas vodijo po njej, njegovo sv. Telo naj bo hrana našim düšam i njegova boža krv njihova pitvina, te, o te, se zasmejemo, gda nas z groba pozove na življenje, kak se dete nedužno zasmeje svojoj mamiki i svojemi ajteki, gda ga z sna zbüdita.

Mi stanemo. Naše telo več ne zbeteža i več ne vmerje. Mi stanemo i več ne bomo poznali nikših bremen življenja, nego samo srečne i veseli dni, ki nikdar ne minejo. O düšice predrage, pa je za to odičeno stajenje i večno veselo življenje ne vredno zatrpeti krivice i potrpeti neprilike. Na veseli Vüzem naj se visiko zdigava plamen veseloga vüpanja: ka mi stanemo. Na veseli Vüzem naj se glasi naša aleluja z tov živov verov, da jo bomo po stajenji na večne čase prepevali. Večna aleluja! Večna pesem brez otrüjenosti! Večna radost brez navolenja! Večna blaženost brez prikrajšanja!

Dober Jezuš, večna hvala ti bodi, da mi stanemo.

Beck v Londoni.

Zvünešnji minister Polske je obiskao Veliki tjeden glavno mesto Anglije, London. Polska je od Nemčije zaokrožena na ednoj strani i od Rusije na drügoj strani. Jedina zveza z drügimi državami njej je poleg Madjarske zaveznica Romunija. Ta pa ma najbogatejše petrolejske vretine, šterih bi se rada polastila kakša velesila. Naj med dvoje klešče zapreta Polska ma podporo ali obrambo v Angliji i Franciji, se je podao Beck na obisk v London. — Če bi Polska z vekšov lübeznostjov podpirala brate Čehe, kak jih je, ne bi prišla v te škripce, štere jo zdaj davijo. Dala se je zapelati lani, gda so Nemci Sudet odtrgali od Češke, ona je te z vojskov odtrgala mali kraj Tješin, kde je vsega vküp komaj 70 jezero lüdi. Na miren način bi se z brati Čehi lejko pogodili Polaki. Polska se zdaj boji za svoje pristanišče Gdansk, štero je prle nemško bilo, a je pariška mirovna konferenca prisodila Polskoj.

Moj Jezuš pá živé . . .

Biči so ga raztrgali,
Sama rana bio moj Sin . . .
Zdaj obdaja ga svetloba
Iz nebeskih visočin:
Moj Jezuš pa živé,
Več nikdar ne vmerjé,
Oj, kakše veseljé!

Krono noso je na glavi,
Z trnja njemi spletli so,
Zdaj krasi ga krona slave,
Ki minola več ne bo:
Moj Jezuš pa živé,
Več nikdar ne vmerjé,
Oj, kakše veseljé!

Srce so Njemi prebodli
Z ostrov, trdov sulicov . . .
Zdaj se tü nebeska vrata
Odpirajo z radostjov:
Moj Jezuš pa živé,
Več nikdar ne vmerjé,
Oj, kakše veseljé:

Tužno stala sam pod križom,
Gda na njem mi vmirao Sin...
Zdaj ga vidim, ga obimam,
Vstalomi se veselim:
Moj Jezuš pa živé,
Več nikdar ne vmerjé,
Oj, kakše veseljé!

Srčen.

Moj Jezuš pa žive, več nikdar ne vmerje, o kakše, kakše veselje!

Mir med Slovaki i Madjari.

Madjarska vlada je stavila Slovaškoj predlog, naj se boji, ki se vršijo od Košic naprej, stavijo i naj mešana komisija reši obmejne spore. Madjari bi radi dobili edno železnico od Slovaške z 30 km. širokim pasom. Slovaška vlada je pripravlena tej zahtevi Madjarov ugoditi, če Madjari z drüge strani izročijo Slovaškoj tüdi edno železnico i slovaške vesnice, štere so bile prikapčene Madjarskoj.

Španija je vstala!

Pred dve i pol leti je mislila zdrüžena protiverska brezbožniška ruska kominterna s svojimi zavezniki, da v par tjednaj bo v katoličanskoj Španiji nastala nova Sovjetija. Mislila si je, da trebe samo vero zbrisati, cerkve porüšiti, dühovnike spoklati pa zmaga je zagotovlena. Bedaki! Nikaj neso se navčili iz zgodovine. Tertullianove vsikdar istinske reči: Sanguis christianorum - semen christianorum — so skoz sto i stoletja pokazale i posvedočile, da Kristuša premagati ne mogoče. Krv krščenikov je semen krščenikov. Gde krščenike brezverstvo kole, tam je vsikdar več i vsikdar bole gorečih krščenikov. To nam kak beli den posvedoči Španija. S pomočjov Rusije, Francije, s tihim podpiranjom Anglije, Amerike, s pošilanjom dobrovolcov iz celoga sveta so začeli komunisti pred dve i pol leti kralüvati v Španiji. Iz lübezni do Boga i svoje nesrečne domovine se njim je upro general Franco, ki je iz Maroka prileto i zbrao malo vojsko, štera je pa narasla na milijonsko armado. Mali del Španije kre krščanske Portugalske je bio pokoren samo Franci, vse drügo so meli komunisti v svojih rokaj. I vendar, zmagao je Franco. Kraj za krajom je zavzeo, nazadnje se je vdao tüdi Madrid i za njim Valencija i vsi kraji, štere so meli rdeči v svojoj oblasti. Franco je zahtevao brezpogojno predajo Madrida, a rdeči v to neso šli notri. Gda pa je zmenkao živež, da si rešijo bar golo življenje, so Franca pozvali, naj prevzeme Madrid. Z nepopisnim navdüšenjom so vkorakale v slavno špansko glavno mesto čete, ki so se borile za Kristušovo pravico proti laži pekla, štere razširja potom komunizma.

Na Vüzem se po celoj Španiji bo glasila tak vesela alleluja, kak nindri indri na sveti ne. Glasila se bo na mesti porüšenih i požganih cerkvi, glasila se bo v domovih, ki so žrtvüvali svoje sine i hčeri za zmago pravice, glasila se bo na vüstaj starčka i starice, šterima so sinove dühovnike i hčeri nüne divje spoklali, glasila se bo zdrüžena z slavospevom španskih mučenikov v nebi, šterih krv je postala semen zmage prerojenoga krščanskoga španskoga naroda.

Vatikan priznao Slovaško.

Vatikansko državno tajništvo je obvestilo slovaškoga zvünešnjega ministra Durčanskoga, da je Vatikan priznao slovaško državo.

Slovaški penez.

Slovaški penez je: „Orel" i ma isto vrednost, kak nemška marka.

Maribor, 29. marca 1939.

P. n. uredništvo
„NOVIN SLOVENSKE KRAJINE"
Lendava (h. št. 67.)

Dragi!

V svoji številki z dne 26. t. m. ste vprašali »Jeli majo drügi listi zvün Novin tüdi Evangelium i navuk objavlen?« in ste zraven omenili, da se je nekdo protivil proti temu običaju v Vašem listu.

Naj Vam bo v oporo in tolažbo, da postopate popolnoma prav in v smislu potrebe nedvomno večine svojih bralcev, če Vam povem, da n. pr. jaz v Vaših Novinah najprej preberem ravno evangelij, ki ga prinašate za prihodnjo nedeljo; priznavam, da še posebno zaradi izvirnega domačega jezika, v katerem se evangelijske besede posebno milo glasé. Le ostanite torej trdno pri svoji dosedanji lepi in koristni navadi!

Z domačim dozdravom Vaš
Dr. JOS. TOMINŠEK.

Vredništvo v Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Letna naročnina v državi 30 Din., mesečno 2·50 Din., v inozemstvi 72 Din., mesečno 6 Din. z M. Listom letno 100 Din. Na skupni naslov pri širitelaj v državi je letna naročnina 24 Din., mesečna 2 Din. — Plačati se mora naprej. Stev. položnice 11806. Rokopisi se ne vračajo. — Cena oglasov: Cela stran 800 Din., pol stran 400 Din. i tak niže Poslano me d tekstom vsaka reč 2 D. mali oglasi do 10 reči 5 Din. više vsaka reč 1·50 Din.

Vüzemska nedela

Gda je minola sobota, so küpile Marija Magdalena i Marija, mati Jakobova, i Saloma, dišave, da bi šle k grobi i namazale Jezuša. I prvi den v tjedni so prišle k grobi kroto rano, kda je sunce zišlo. Pogovarjale so si med sebov: „Što nam bo odvalao kamen od dver groba?" Da so se pa ta zglednole, so vidile, da je kamen odvalan; bio je najmre jako veliki. I stopile so v grob i zagledale mladenca, sedečega z desne strani, oblečenoga z belim oblačilom i so se prestrašile. On njim pa pravi: „Ne bojte se! Jezuša iščete nazarenskoga, razpetoga; gori je stano, ne je eti. Glejte kraj, kama so ga položili. Nego ite, povejte njegovim vučenikom i Petri, da ide pred vami v Galilejo. Tam te ga vidili, kak vam je povedao." (Marko 16, 1—7.)

*

Sv. evangelist Lukač piše: „Kristuš je morao trpeti i stanoti od mrtvih". V našem človečem življenji je kaj slučajno i brezpomembno. V Kristušovom življenji ne. Vsakša malenkost ma tü svoj globoki vzrok. Potrebno je bilo, da je Kristuš stano od mrtvih iz peterih razlogov.

1. Izkazati se je morala boža pravica, ki je dužna povišati tiste, ki so se zavolo Boga ponizili. Iz lübezni do človečega roda pa iz pokorščine do nebeskoga Oče, se je Kristuš ponizio do smrti na križi. Zato je bilo pravično, da ga Bog poviša, kak je ne bio povišan nieden človek na sveti. Vstano je z groba veličasten pa nemrtelen.

2. Kristuš je stano, da potrdi i podpre našo vero. Vstajenje nam je najtrdnejši dokaz za Kristušovo božanstvo. Vstajenje je dokaz bože moči. „Jehovah sam", je pravo Bog Mojzeši v gorečem grmi. To se pravi, izvir, gospodar življenja, ali bitje, ki je samo iz sebe. S stvorenjom sveta je Bog Oča dokazao, da je On vretina življenja i vsega. Če je mrtvec pozvani iz groba k novomi življenji, je to čüdo kak je čüdo stvoriti svet. Zato so vzbüjanja mrtvih trden dokaz za Kristušovo božanstvo. Bili so pa vzbüjeni k mrtelnomi življenji i so tüdi vmrli. Gospod je pa vstao k neminlivomi življenji.

3. Na Gospodovo vstajenje se naslanja naše vüpanje. Pri njegovom praznom grobi se zbüdi v nas trdno prepričanje, da bomo vstali tüdi mi. Koliko je dnesden na sveti lüdi, ki ne verjejo v večno življenje. Da pa je večno življenje vsem pripravleno, ali v nebesaj ali v pekli, kak bomo svet prepričali? Z verskimi navuki? Če pa oni v Boga ne verjejo. S hrepenenjom naše düše po nemrtelnosti? Če pa jo zametavlejo. Z modroslovskimi razlogi? Če je pa neščejo razmeti.

Eden dokaz nam je dao Kristuš sam: svoje vstajenje!

4. Kristuš nam je s svojim vstajenjom što pridobiti posebne zaslüge za naše zveličanje. „Bio je darüvan zavolo naših grehov, vstano pa je zavolo našega opravičenja" (Rim. 4-25). Darüvan je mogeo biti zavolo naših grehov, ar bi inači človevemi rodi grehi ne bili odpüščeni. Tak bi sad Gospodovoga trplenja bio mali. Malo bi bilo vernikov, če Gospod ne bi bio vstano od mrtvih. Vej so celo njegovi vučeniki pešali v veri, gda je bio Gospod v grob položen. Samo njegovo vstajenje je za zmerom osvedočilo, da je Kristuš zaistino pravi Bog.

5. Gospod nas je s svojim vstajenjom što navčiti, kak naj vstanemo iz smrti greha i naj živemo novo življenje.

Boži zakon od hišnoga zakona.

1. Skupni pastirski list jugoslovanskih škofov o Svestvu (zakramentu) svetega zakona.

Svestvo svetega zakona je „začetek in temelj človeške družbe". Družine ne moremo zamisliti brez postavno sklenjene zakonske zveze, ki ji daje moč in lepoto posebno svestvo. Zato moremo s polno pravico reči, da daje svestvo svetega zakona kakor močna korenina odporno silo dobro urejeni krščanski družbi na svetu.

Človeški rod je sličen velikemu steblu, ki se je razširilo po vsej zemlji. Ako hočemo, da bo steblo zdravo, moramo najpoprej skrbeti, da bo korenina zdrava, kajti „ako je korenina sveta, so svete tudi veje." (Rim. 11, 16.)

Odpornost stebla, moč vej in oblika sadežev je odvisna od moči in trdnosti korenine, iz katere drevo raste: tako je narodova moč odvisna od trdnosti zakonske vezi. Ako je korenina slaba in bolna, shirajo drevesne veje. Vse, kar slabi moč zakonske vezi, kar uničuje družino, vse to pospešuje neurejenost družbe in ta neurejenost uničuje narod. Zakon je bil od stvarjenja sveta korenina in temelj človeške družbe.

Kako važna je zakonska zveza za človeški rod, moremo najbolje spoznati iz znamenite okrožnice „Casti connubii", ki jo je sveti oče Pij XI. dne 31. decembra 1930. poslal vsem katoilškim narodom.

Gledajoč s svojega vzvišenega mesta, je sveti oče zapazil, koliko zla tare družine in človeško družbo radi tega, ker je v mnogih potemnelo poznanje velike skrivnosti svetega zakona, in ker so ljudje začeli širiti ravno glede zakonske zveze in družinskega življenja usodne zmote.

Dragi verniki, z ozirom na žalostno dejstvo, da se tudi pri nas širijo pogubonosne zablode v zakonsnem življenju, je naša dolžnost, da vas, sledeč stopinjam svetega očeta, opozorimo na veliko skrivnost sv. zakona in na velike dolžnosti, ki jih imajo zakonci drug do drugega, do družine, do naroda in do Cerkve. (Dalje pride.)

Dr. Korošec, min. notrašnjih zadev ino dr. Natlačen, ban dravske banovine pri sv. meši na proslavi v Črensovcih 1. 1938. sept. 11.

Razgled po katoličanskom sveti.

Vatikansko mesto. *Novi grb sv. Oče Pija XII.* Sv. Oča Pij XII. so si izbrali novi grb, šteri tak izgleda: naravno morje, nad njim zelena ravnica, na šteroj so trije brežčeki. Na srednjem, najvišišem stoji golobica, ki ma glavo obrnjeno na pravi kraj i v klüni olčno vekico. Gornji del grba je pa plavi.

Sprejem taljanskoga zvünešnjega ministra pri sv. Oči. Sv. Oča Pij XII. je sprijao v svečano audijenco taljanskoga zvüznešnjega ministra grofa Ciana z velkim spremstvom, ki je zastopalo Italijo pri kronanji. Obiskovalci so bili sprejeti z izrednov pozornostjov. Že pred tem je bio sprejeti v svečanoj audijenci pri sv. Oči Pij XII. taljanski prestolonaslednik Umberto.

„L' Osservatore Romano" piše od najnovejših dogodkov v Srednjoj Evropi, da je težko k tomi kaj povedati. V zadnjem časi so zastarele vse najnovejše pogodbe, nastala je nova situacija, ki je dozorela zato, ar del pogodb ne bio izvršen. Za nove granice ne bilo gvüšnih garancij, spremenile so se. Narodnoste menšine so tüdi nadale ostale, zato se lehko dogodki, ki so se zgodili, ponovijo i postanejo še hüjši zavolo autonomnih grup nove države.

Nemčija. *50 letnica kardinala Bertrama.* 14. marca je obhajao svoj 80. rojstni den breslavski nadškof, kardinal Bertram. Kardinal Bertram, jako pobožen dühovnik, je že 58 let mešnik i 33 let škof. Za škofa je bio posvečeni že v svojem 35 leti. Poleg vnogoga drügoga dela je napisao več knig. Katoliška akcija v Nemčiji ma v kardinali Bertrami svojega voditela i organizatora. Nemški katoličani se veselijo njegove 80 letnice i molijo za njegov nadalni napredek.

„Das schwarce Korps" piše od pape Pija XII. da bo kak državni tajnik † sv. Oče Pija XI. zdaj, kda je zaseo Petrov prestol, nadalüvao politiko Pija XI. Tüdi on se bo nagibao, tak pravi list, k „demokratičnim" državam. On bo vodo isto politiko, trdi list, samo ka bo mogoče v taktiki pametnejši i v izjavaj rezerviranejši. Ne njemi je povoli to delo i pravi, da ne pričaküje dosta od njega. (Katolički list 23. marca.)

Španija. *Divjaško opustošenje Barcelone od strani komunistov.* Nacionalni španski list „Noticiero Universal" je objavo, da je bilo v Barceloni za časa komunistične strahovlade vüzganih 60 cerkvi, bujtih 1500 dühovnikov i redovnih oseb, 8000 pa je bilo mučenih i preganjanih. Vnogo umetnin i spomenikov pa je deloma vničenih, deloma pa so zmenkale.

Anglija jamči za Polske meje.

V londonskom parlamenti je predsednik vlade Chamberlain, dao izjavo, da če bi šterakoli država napadnola Polsko, jo bo z vsemi svojimi močmi branila Angleška. Ta izjava je nepopisno navdüšenje rodila po celoj Polskoj.

Ka je nemška vlada zahtevala od Polske?

1. Naj se položaj slobodnoga mesta Gdanska tak spremeni, da pride pod vrhovno oblast Nemčije.

2. Polska naj dovoli, da bo Nemčija gradila dve avtomobilski cesti skoz polski hodnik iz nemškoga Pomorja v Prusijo.

3. Polska naj se priklüči trozvezi proti kominterni to je z Nemčijov, Italijov i Japonskov.

Kda je polski narod zvedo za te zahteve, štere je polska vlada taki odklonila, je začeo demonstrirati proti Nemcom, vlada pa je odredila mobilizacijo i pozvala pod orožje okoli milijon vojakov. Odgovor Polske Nemčijo je tüdi sklep Anglije, da bo jo ta branila, če bi jo štera država napadnola.

Kak so divjali rdeči v Valenciji.

Cerkve so porüšili, te i ešče privatne hiše oropali i spoklali tresetijezer lüdi samo v mesti Valenciji. Z oropanim blagom so pobegnoli, da živejo gospocki „proletarci", bole gospocki, kak so tisti kapitalisti, štere so spoklali. To nečloveče zverinsko postopanje se je celo ruskoj komunističnoj vladi pregrdilo, zato teh roparov, voditelov španske revolucije, ne štela popüstiti prek svojih mej.

Nemčija i Romunija sklenile trgovinsko pogodbo.

Med Nemčijov i Romunijov se je sklenila trgovska pogodba. V smisli te pogodbe bo Nemčija dobavlala stroje i orožje Romuniji, Romunija pa da petrolej Nemčiji.

Pintaričova banda obsojena.

Leta duga je ropala Pintaričova banda po državi, dokeč ne prišla v roke orožnikom. Pintarič je rojen na D. Bistrici, a ne raseo tü gori, nego v Medjimurji. Obsojen je na dosmrtno vozo, čeravno si je želo smrt. Ista kazen je zadela tüdi Kodra. Ostali trinajset krivcov je dobilo menše kazni.

Tilda Samčeva.

Mlada in še neizkušena v življenju, je ostala Tilda Samčeva sama na svetu. Ko je dopolnila svoje deseto leto, je izgubila drage starše. Bila je hči edinka in je podedovala po njih lepo premoženje. Tako ji ni manjkalo ničesar, le skrbne roke ljubeče matere ni imela več, da bi ji bila vodnica skozi življenje. Brat njenega očeta je prevzel do njene polnoletnosti v oskrbo njeno posestvo ter postal njen varuh. Tilda je bila dekle, ki ni nikoli tožila, da je ostala tako sama na svetu. Na njenih ustnicah je igral vedno vesel in zadovoljen nasmeh, ničesar ni jemala nikdar za resno, bila je zadovoljna z vsem, kar ji je prineslo življenje vsak dan. Nič ni grenilo njenega veselega humorja. Klub temu je bila Tilda angel tolažbe in ljubezni vsem tistim, ki so jo poznali in se družili z njo. Ko je stopila v osemnajsto leto, je bila še vedno tako otročja, da se je slednjič njen „ljubljeni striček," kakor ga je vedno imenovala, že začel resno bati, da nebo dobra Tilda nikoli postala drugačna. Začel jo je svariti in prositi naj vendar spremeni svoj otroški značaj in se zave da jo čaka še mnogo skrbi in dela v bodoče, ker bliža se leto, ko bo postala sama svoja gospodinja in gospodarica na lepem in obširnem posestvu. Iskati bo treba tudi ženina za tebe, — draga moja! Tako ji je govoril „ljubljeni striček" dan za dnem! A Tilda se je njegovim dobrim nasvetom le smejala. „Ah, kaj rabim jaz ženina," mu je dejala ob neki priliki, — in ga ljubeče objela. „Gospodarila sva skupaj toliko let, in še bova naprej kaj ne striček?! Moral se ji je nasmejati. „O draga moja Tilda, — ko bi jaz s teboj moral gospodariti, bi že davno bilo vse to v tujih rokah!" Te besede so Tildo zabolela v srce. „Striček, povej mi, zakaj me sodiš tako slabo, ali sem res tako hudobna, in lena? Ali ne vidiš, da rada delam? Saj nikdar nikjer ne postajam, na nobeni zabavi še nisem bila, da ne bi bil ti zraven! Vsak moj korak ti je znan!" Tilda je govorila te besede v globoki žalosti; naslonjena ob mizo, je naenkrat začela bridko ihteti. Stric se je začudil. Tilde jokati že dolgo ni videl. „V pravo struno sem zadel" si je mislil „mogoče bo le kaj pomagalo. Saj jo imam rad, rajši kot vse na tem svetu." Zasmilila se mu je. Šel je, ter ji položil svojo močno, žuljavo roko na rame. „Tilda, vidim da so te moje besede ranile! Užaljena si, ker ti želim dobro in ti hočem bodoče življenje olepšati! Saj vem, da si dobra in poštena, in zato te imam rad, tako neizrečen rad. Vidiš kako delam in se trudim za te, samo da bi ti bila srečna! Rad bi storil vse za tvojo srečo! Kar pa ti včasih resnega povem, pa mi nesmeš zameriti! Moja dolžnost je to. Pomisli, da nimaš očeta in ne matere, ki bi ta dala kakšen nauk in te tu in tam posvarila. Jaz Ti moram biti oče in mati, to sem se zavezal pred višjo sodno oblastjo, ko si bila ti še otrok! Pomisli Tilda, da imam prav, kar govorim." Striček je utihnil, Tilda je z zanimanjem poslušala njegove odkritosrčne besede! Tu in tam si je obrisala solze, ki so ji neprestano vrele iz oči.

„Oh striček, kakšna naj bom, povej mi? Saj te bom rada ubogala." Tilda, resnejša bodi in ne tako otročja! Tvoja leta za otročje norosti so minula, resnejšo dobo pričenjaš: „Bom, striček, boš videl, da vem držati dano besedo!" In zopet ga je ljubeče objela in srčno poljubila na zagoreli obraz! „Oh ti moj dober otrok," je tiho govoril sam sebi in šel skozi vrata, iz oči mu je padla solza. Bil je ganjen.

— — — — — — — —

Bil je čas žetve; pri Samčevih so se pripravljali na njo že dva dni. Teta iz bližnje vasi je prišla da pomaga Tildi v kuhinji. Stric je stal med vrati in opazoval oblake, ki so se podili po nebu: „Nič prav neverjamem, da bi bilo lepo vreme, v nogah čutim to! Ta protin mi vedno to naprej oznani!" In potegnil je po desni nogi, kakor bi hotel stem pregnati občuteno bolečino v njej. Tilda se mu je prisrčno nasmejala, saj je bil tako čuden, ko je govoril o svojem „revmatizmu", in zvračal vso krivico na vreme.

Že ob četrti uri zjutraj so vstali pri Lamčevih in se odpravljali na polje. Tilda je pripravila že vse potrebno za odhod. Naprej so že odšli kosci, in ostale delavke. Sama s teto je ostala doma. Teta je Tildo venomer izpraševala, kaj misli sedaj storiti, ko je dopolnila svojih enoindvajset let. „Ali nikdar ne misliš na to, draga moja? Jo je vprašala teta. Poročiti se boš mogla." Tukaj je treba gospodarja, — stric je že v letih, on nebo več dolgo. Kaj boš pa potem? „Ah saj še imam dovolj časa za to!" je rekla Tilda in

BLAŽENE VÜZEMSKE SVETKE
ŽELEMO Z ODIČENIM GORISTANE=
NJOM VSEM DRAGIM NAROČNIKOM.

Veseli se...

Veseli se zdaj düša vsaka
Zavriskaj glasno, spevli rada,
Naš Jezuš zbüdo se je v grobi,
Zbüjenje spravo tüdi tebi:
Alleluja! Alleluja!

Veseli se zdaj ti sirota,
Na večne čase boš bogata,
Le trpi mirno kak Jezuš je...
I čaka večno te veselje;
Aleluja! Aleluja!

Veseli se zdaj düša grešna,
Je vretina za té odpreta,
Gde ščistiš z sébe vse zamazke,
Obleč tvoj bo zdaj večne slave:
Alleluja! Alleluja!

Srčen.

Iz Južne zemle.

Nobenih posebno velikih novic ni. Sedaj smo v času počitnic. Tudi pevski zbor počiva. Balažicovi, ki mož in žena pojeta, so kupili hčerko. Na Jožefovo smo jo krstili. Ivaničevi, ki tudi mož i žena pojeta, so šli stanovati ven in je teško za vaje. Pa še zdravje ne služi v vsem jako dobro nekaterim drugim, tako da smo imeli nekaj počitnic, ki so bile posebno potrebne pevodju Cirilu. Z Veliko nočjo pa bomo spet začeli, da se prav pripravimo za tretjo obletnica službe božje na Avellanedi v Juniju.

Po novomašnih slovesnostih sem šel na potovanje, da obiščem rojake v Mendozi in Rosariju in Parana. 14 dni sem potoval in sem prevozil 3700 km, pač lepo pot. Povsod so me naši z veliko ljubeznijo sprejemali.

V Mendozo me je vabilo sevede to, ker sem pričakoval tam precej naših ljudi. A bilo mi je tudi zato, da spet enkrat vidim snežne planine. Naših ljudi sem malo dobil. Jih ni tam veliko, ker je zaslužek dosti slab. Planine sem pa dobil in so za pogled iz dalje nekaj nepopisno lepega... saj sem se čutil, kot da sem tam nekje doma, od koder sem jih gledal sleherni dan.

V Rosariju sem našel mnogo naših. Toda Prekmurcev ni ne v Mendozi ne v Rosariju. Ostali so večinoma bolj blizu Buenosa.

On tam sem šel še v Santa Fe, kjer ni naših skoro nič.

Prav posebno veselje pa sem doživel v Parana. Že mesto samo je nekaj krasnega. Od vseh argentinskih mest, kar sem jih videl, je najlepše. Visoko gori nad tiho reko, ki je že tam morju podobna, rastejo v nebo stolpi mesta Parana, ki šteje 60.000 prebivalcev, in bo ne le eno najlepših, temveč tudi eno najbolj globokovernih mest v republiki.

Samo en naslov naših ljudi sem vedel pa sem še isti večer našel 10 družin in naslednji dan še mnogo več. In kar je najlepše: Vsi ti ljudje so ostali še krščanski, in niso tako zgubili vere kot po drugih mestih tukaj.

Tako sem imel s potovanjem mnogo veselja. V Mendozi lepe planine in zrele vinograde, v Rosariju mnogo dobrih rojakov in celo sorodnike, v Parana pa najlepše mesto in najboljše ljudi. Sedaj pa mnoge pozdrave

Hladnik Janez.

Fantovski odseki v sprevodi na veličastnoj proslavi v Črensovcih l. 1938. septembra 11.

Samo penez, čeravno prejde düša i telo.

V 14. leti je šla neka deklica z naše krajine služit v Skoplje. Služila je tam tri leta. Mlado nedužno bitje je tam postalo: vlačüga. I to takša, da so jo po šupi mogli zavolo grdih nedostojnih betegov poslati — ne domo, nego v špitao. Domača hiša za par dinarov, — doma na deli bi jih še več zaslužila — je zgojila vlačügo, je dala občini ter, je vsoj okolici postavila nevarnost kužne bolezni, samo mlado bitje je vničila za celo življenje. — Prišla je na neko občino po delavsko knižico mlada deklina. Odgovorili so njej, da brez stariša njej je ne morejo dati. Prišla je zato z materjov. Kama jo ščete dati na službo, jo pitajo na občini? — V Skoplje, je materin odgovor. Na to njej spoznavalci razmer vse dopovejo, kakša nevarnost čaka mladenko v tom mesti, celo njej orišejo žalosten slučaj mladenke, ki so jo zavolo nesnajžne bolezni šupali domo. Mati odgovori: ve mi je ne trbe v Skoplje dati pa odide z doblenov pravicov. Pa dala je hčer v Skoplje.

Vojaki, ki so tam služili, so nam prinesli zaneslive podatke, častite sestre, ki vodijo tam Dom sv. Marte, so nam pretreslivo sliko poslale od velikoga dela naših služkinj, kak slabo živejo v Skoplji. Sodba njihova se glasi: Velikih deo dekeo iz Slov. Krajine v Skoplji žive iz vlačügarstva. Mesto pike mi je skuza silila za tem stavkom, objokavam ubogo zapelano mladino, štera svoj najdražji kinč, svoje poštenje, svojo nedužnost oda za judašov blaten groš razvüzdanci, sovražniki Jezušovomi.

Šče bole se mi pa razjoče düša, gda vidim, ka domača hiša to zna i hüdobije, ne samo, ka ne prepreči, nego ka vüpa te zamazani gnüsen penez pokvarjencov sprejeti, si salame küpüvati, ž njim po krčmaj hoditi i celo zanke stavlati nepazlivcem, da spadnejo i blaten penez povekšavajo. Pa se čudivamo, če je Kristuš skričao: Jaj sveti zavolo spake?

Gospod Legat Ciril žand. kapetan premeščen iz D. Lendave.

Žalostna vest nas je prizadela minuli teden, ko smo zvedli, da je kapetan g. Legat Ciril, vodnik žand. voda v Dol. Lendavi premeščen. Dobil je četo in kot komandir žand. čete je že prevzel svoj novi položaj v Tuzli v Bosni.

Kakšno žalovanje je povzročila ta vest med tukajšnjim narodom, se ne more opisati. Potrla nas je do srca. G. Legat je v svojem ne lahkem položaju bil vedno proti vsakemu pravičen, objektiven in delal je zmeraj za dobrobit tega naroda, za kar mu bo za vselej ostal hvaležen. Ko mu za napredovanje iz srca čestitamo, ga prosimo, da nas tudi nadalje ohrani v dobrem spominu kakor bomo ga tudi mi za vedno v najlepšem spominu ohranili.

Dijakom in bivšim izseljencem.

Zopet so prišle tako zaželjene počitnice. Dijaki boste večinoma pohiteli na svoje domove med drage domače. „Drage domače", to mi iz tujine iz srca govorimo, to nam ni le obrabljena fraza.

Odpočili si boste od studija, a tudi razgovorili se boste z domačimi. Znova vas bo dom in zemlja očarala s svojo neizrazno močjo. Domača vas in fara bo znova prijetno na vas vplivala s svojimi šegami, ki sličijo nenapisanim zakonom in ki jih nihče ne more izpreminjati nekaznovan.

Še veliko drugih stvari boste opazili in jih bodo slastno srkale vaše žejne mlade duše kakor dragocene pomladne sokove. Veliko lepih stvari, a tudi žalostnih. Rad bi vas na eno posebej opozoril, na naše sezonske izseljence, ki bodo morda istočasno, ko se vi vrnete domov, morali iti na tuje, daleč zelo daleč. Tudi zato, da vam omogočijo studij in počitnice doma.

Saj se vsi trudimo, da bi izseljevanje omejili in ga moramo omejiti. Ali preprečiti popolnoma ga menda nikdar ne bomo mogli. Ker je naš rod zdrav in se obilno množi na svoji majhni zemljici, kjer je menda še zdaj najgosteje naseljen v naši državi.

Preprečili, pravim, izseljevanja ne bomo. Lahko ga pa omilimo. To se pravi: olajšamo njihovo bivanje v tujini. Tudi dijaki pri tem lahko pomagate na zelo preprosti način: da tistim, ki morajo na tuje, dajete prve instrukcije o tujem jeziku. Koliki morate instruirati razvajene otroke bogatinov; in se vam včasih tako zelo upira in to upravičeno. Kako prijetna sprememba bo, da boste nekaj dni nekoga instruirali iz ljubezni, svoje drage sovaščane in farane, ki morajo na tuje. Pri tem vam bodo bivši izseljenci lahko veliko pomagali. Ti bodo besedo sicer bolj nenavadno izgovarjali,

---

spat umolknila, ter nadaljevala svoje delo. „Ali te je že prosil kateri za roko?" „Oh teta, deset na vsak prst, če hočem," in Tildin smeh se je zaslišal — ven na dvorišče!

Slišal ga je mladenič, ki je ravno stopal preko njega k Samčevim. Bil je Torinov Tone, ki je prišel prejšnji dan od vojakov. Že dolgo sta se poznala s Tildo. Tone je rad videl lepo, rudečelično dekle pa tudi Tilda ni mogla pozabiti črnookega, lepega Torinovega Tonetá. Večkrat so bile njene misli združene z njim. Čutila je v sebi močno vez ljubezni, ki je odbijala vse druge mladeniče. — le njega nikoli! — „Tone mora biti moj" tako je dejala mnogokrat sama sebi, — polnoletna sem, — in nihče mi ne mora več braniti zveze z njim. Tone je mislil isto! Vendar je njemu bila v napotje le ena misel, kaj bo Tilda odgovorila na njegovo vprašanje, — ko dobro ve, da on nima ničesar drugega, kot svoje dobro ime, in dobro, pošteno srce. Uboge kočarice sin je. „Kaj bom s teboj", mu lahko reče, ki nemaš ničesar, ko lahko dobim najbogatejšega dečka te fare! Tone je mislil in mislil! Ne, Tilda ne sme ljubiti drugega, kot njega. V take misli zatopljen je šel istega dne preko polja k Samčevim. Ko ga je Tilda zagledala, je močno zardela. Tone pa ji je vesel podal desnico in rekel. „Kako pridno te najdem Tilda!" Po teh besedah je stopil še k teti, ter ostal pri Samčevih dobro uro. Venomer je opazoval svojo izvoljenko kako hitrih rok in urna je bila pri delu. „Ah, ko bi te mogel za vedno utrgati, ti roža moja," si je mislil, in postal ves žalosten. Kako daleč si od me, ali te bom dosegel? „Tone, zakaj si tako žalosten? Bodi vesel, glej tudi jaz, ki nimam nikogar na svetu, ki bi me ljubil, sem srečna," je dejala Tilda. „Tebe nihče ne ljubi, praviš? Pomisli vendar malo. In če bi te v resnici ne ljubil nihče, Tilda, te ljubim jaz, in to tako prisrčno, da bi ne mogel živeti brez tebe." Tilda je bila bleda ko stena, Tone je segel po njeni roki. „Tilda", je znova začel Tone, „jaz vem, da se bodeš sramovala moje ljubezni, saj te ljubi revež s praznimi rokami.

„Ali veruj mi, da so te moje roke," in iztegnil je obe roki nasproti Tildi, „vajene tudi najtežjega dela, da niso te roke nikoli poznale lenobe. Poglej žulje na njih, ki so živa priča, da sem delal od svoje rane otroške dobe, in dosedaj. S temi rokami sem pripravljen storiti za tebe vse, — samo bodi moja!" Tiho ga je poslušala. Verjela mu je. Saj je poznala tega mladeniča od svoje šolske dobe vse do danes. Kaj mu naj odgovori? Sedaj mu ne more dati še nobenega pravega odgovora. V srcu mu ga je dala že davno, — a njemu samemu še ga izdati danes ne sme. „Tone", hvala ti za vso tvojo plemenito ljubezen, — hvaležna sem ti za njo! Toda pravega odgovora ti danes še dati nemorem! Upaj pa, da ti bom dala na tvoje besede tak odgovor, ki bo osrečil tebe in mene za — vedno! — Morem o tej stvari govoriti tudi še s stricem. Segla mu je v roko in Tone je hvaležno stisnil njeno roko. Nato se je poslovil. Dolgo je gledala za njim, — dokler ji ni izginil izpred oči.

Bilo je nekaj mesecev pozneje. Pri Samčevih so bile šivilje, — Tildi so pripravljale balo. Bližal se je čas njene poroke s Torinovim Tonetom. Oh koliko se je tiste dni govorilo po vasi. Katra jajčarica je hodila od hiše do hiše in pripovedovala to novico vsaki ženi, ki jo je srečala na vasi in je ustavila. Vse Tonetove slabe lastnosti je naštevala, o katerih pa sama ni vedela, ali so bile resnične ali ne. Ko je prišla k Sämčevim, je slikala Toneta v najlepši podobi ter ga venčala z najlepšimi čednostmi, hoteč se s tem prikupiti Tildi. Ona pa je dobro vedela, kakšna je Katra. Ponudila ji je kos kruha ter se tako odkrižala jezične Katre.

Tone pa je hodil ves srečen okrog. Kaj so mu bile mar slabe govorice, kaj vse drugo na svetu, njemu se je smehljalo nasproti novo življenje vse lepše kot ga je živel dosedaj. Njegova ljubljena Tilda bo kmalu za vedno njegova, pred Bogom in ljudmi. Tone ni mogel zahvaliti ljubega Boga za to srečo. Kar najlepše se je pripravljal za bodoči zakonski stan. Dan za dnem je hitel k Njemu, pred tabernakelj ter srčno prosil za blagoslov Njegov. Vedel je, da brez Njega ni v zakonu prave sreče. K Samčevim je redno prihajal vsak dan. Pogovarjal se je s Tildo in s stricem o vsem, kar se je tikalo gospodarstva. Stric, modri in izkušeni gospodar, mu je bil najboljši svetovalec.

Dan Tildine poroke se je približal. Brez posebnega hrušča so opravili vse. Dve ljubeči se srci sta za vedno sklenili zakonsko zvezo. Tilda je pričela s Tonetom novo življensko pot. Kdor je poznal Tildo, se je čudil. Iz prejšnje, vedno vesele mladenke je postala lepa, mlada, resna žena, ki je imela za vsakega, kdor je obiskal njeno hišo, — odprto srce in roke. Srečen in vesel je gledal mladi mož svojo ljubljeno ženo, ter ji večkrat dejal ves ganjen: „Tilda, nihče na svetu ni boljši od tebe." Ljubeče se ga je oklenila Tilda ob teh besedah. „Tone, kaj ne, če nama ljubi Bog podari sinka, kar oba tako srčno želiva, bo njegovo ime „Božidar", kaj ne? Seveda, draga moja Tilda, — vse bo tako kot boš hotela ti in ljubi dobri Bog. Poljubil je srčno svojo drago ženo, in odšel po svojih vsakdanji opravkih.

— — — — — — — —

Tilda je s strahom in z vso srečo pričakovala svojega prvorojenca. Bala se je tiste ure, ko bo postala prvič mati. In zakaj, tega sama ni vedela. Neka temna slutnja, jo je objemala dan za dnem, noč za nočjo. Vendar se nasproti svojemu možu ni kazala nikdar žalostno. Vedela je, kako strašno bi ga vznemirila s tem. Večkrat jo je Tone vprašal, kaj tako nemirno spi po noči.

a vi boste kmalu ugotovili pravilni književni izraz. S tem boste tudi sebi olajšali učenje tujega jezika in v srcu vam bo ostal tako lep spomin, da ste pomagali nekomu, ki ga ljubite.

Način gotovo ne bo težek. Učili jih boste predvsem tiste besedk in stavke, ki vam jih bodo bivši izseljenci povedali kot najbolj potrebne.

Prostor: prosvetni dom, hiša kakega izseljenca. Sicer je pa ljubezen iznajdljiva. Kjer so prosvetna društva, tam lahko sprejmejo to v svoj program. Saj vem, kako je včasih najti program težko!

To se lahko naredi v vsaki naši fari, morda celo v vsaki vasi. Saj povsod tu imamo izseljence večinoma tudi dijake.

Koliko novega boste vsi odkrili na takih sestankih, koliko skritega bogastva. Za dijake bo to uresničená delovna šola, ki jo moderni tako povdarjajo. Več pa kar ne maram govoriti: ljubezen hoče predvsem dejanj.

Oprostite, da sem nekam bolj čustveno pisal. To naredi tujina. In veliki vüzemski svetki: „Vstajenje našega Gospoda Jezusa Kristusa po mesu", kakor to slovesno poje liturgija.

Taki jezikovni tečaji bodo tudi neke vrste vstajenje za naš mali rod, ki bo potem z večjim pogumom šel v bolj znano tujino.

To bo kakor nekaka duhovna pomlad v našem izseljenskem vprašanju. Vidim vas, kako vam je toplo postalo pri srcih ob teh mislih; tudi meni je tako prijetno, ko mislim, da bo to morda vendarle „meso postalo". V tem upanju vam vsem želim milosti polno Vstajenje!

Camplin.

Krivica za naše delavce.

Na velki pondelek bi moglo oditi 700 naših delavcov v Nemčijo. Nemci neso mogli dati vagonov, zato se je zaprosila naša direkcija za to. I ta je privolila. Gda so siromaški delavci prišli, si mogoči zadnji bolši strošek z hiše vzeli s sebov na pot, te se njim sporoči, ka nema direkcija zadosta vagonov. To je velika krivica.

Ar se je ravno v tom časi müdio v Soboti predsednik osrednje Rafaelove družbe v Ljubljani, g. Zakrajšek, je našega Rafaela predsednik oproso g. Zakrajšeka, naj zahteva strogo preiskavo v toj zadevi i naj se takše postopanje z našimi delavci več ne zgodi.

Razgovori dr. Cvetkoviča z dr. Mačkom.

Predsednik vlade dr. Cvetković je obiskao voditela hrvatskoga naroda, dr. Mačka v Zagrebi i začeo ž njim razgovore, kak naj bi se rešilo hrvatsko pitanje. Mi iz srca želemo, da pride do srečne rešitve to pitanje, ki je državno pitanje.

Prvi nastop dühovnika Rafaelove družbe v Soboti.

G. Škafar Ivan je služo v sobočkoj cerkvi 3. aprila sveto mešo za izseljence i njim tüdi predgao. Vnogo oko se je zarosilo pri lepoj predgi. Par spodbüdnih reči so povedali tüdi g. Zakrajšek iz Ljubljane. G. Škafar se bo stalno naselo v Soboti, gda se reši njegova zadeva v Beogradi.

Sestanki v Franciji:

10. april v La Motte Champrose (Seine et Marne) poleg Tournan en Brie.
16. april v Evaux les Bains (Creuse) poleg Montluçon (Allier).
19. april v Ourville en Caux (Seine inférieure) poleg Yvetot.

IVAN CAMPLIN, PARIS
XI. bd. Voltaire 57.

Glasi iz Slovenske Krajine.

Bogato naročnino v zneski 100 Din. nam je poklono N. z Ljubljane i N. z Dobrovnika. — Bog povrni!

Izpit za preiskavo hrane je naredo v Beogradi ing. g. Nežima Albin. Čestitamo.

Lendavske goré. Z jako lepov smrtjov se je odselila na drügi svet Rapoša Barbara tretjerednica. Naj njoj sveti svetlost vstaloga Jezuša, ki naj potolaži njene domače.

Nova aotobusna proga. V maji meseci bo začeo voziti novi poštni aotobus med Sobotov i Lendavov. Obrne se dvakrat na den sem i ta, da narod ki ma poseo na okrožnom sodišči v Soboti, ali na oblastvi v Lendavi, lejko opravi svoj poseo. Aotobus bo tüdi vozo dijaštvo v sobočko gimnazijo i nazaj na dom.

Naši v Franciji: Skupina po opravlenoj sv. spovedi v Brilange.

Naj se voznina za delavce na poštnom aotobusi Rogaševci M. Sobota zniža, so prosili poštno direkcijo banski svetnik Klekl. Te aotobus je najmre nateliko aktiven, da edno leto tristojezer dinarov čistoga prinese državi. Zato je primerno, da ide država na roko siromaškim delavcom, ki se po pondelkaj vozijo v Soboto pa zniža voznino tem samim i njihovoj prtlagi. Pač pa želeti je, da je tarifa za vse potnike znižana, ar je previsoka.

Za gasilni dom Velika Polana so dali frankov: Tibaut Martin 20, Bojnec Ivan 2, Bojnec Franc 2, Žalik Ignac 2, nabrao Polančar Tibaut.

Za nagrobni spomenik † Baši so darüvali: v frankih: Horvat Jožek 100, Horvat Agneška 100, Cvörnjek 20, Balažek Štefan i Marija 20, Smej Martin i Treza 20, Matko Marija 10, Forjan Anton 5, Vöröš Karol 15, Raduha Alojz 10, Žalik Ignac 10, Bojnec Ivan 10, Bojnec Franc 10, Tibaut Martin 2, Jaklin Marija 3, Lenarčič Marija 15, Vöröš Ludvik 2.

Na bogojansko cerkev sta dala Horvat Jožek i Agneška (brodni) 50 Fr.

Na Martiniško kapelo so dali izseljenci iz départementa Cher 60 Fr.

Kobilje. Komaj je minilo pol leta, da smo imeli ogenj na Kobilji, že se je pa pri nas zgodila takša nesreča. V petek, 24. marca ob pol osmih večer se je cela ves zasvetila, kak da bi den bio. Ogenj je vö vdaro pri dvema siromaškima hišama, pri Feher Štefani i Vugrinec Franci. Nišče ne ve, kak je ogenj nastano; samo to se zna, da je začnola goreti najprle hiša Vugrinec Franca, od te se je pa vužgala hiša Feher Štefana. Ogenj se je zavolo vetra tak naglo širo, da sta pri prihodi domačih gasilcov že obe hiši bile v ednom samom plameni. Poleg gasilcov je ogenj gasilo mnogo drügih lüdi, što je samo mogeo. Vendar so pa drügo ne mogli rešiti kak spečo deco, pohištvo i živino. Pri obema hišama je zgorela streha, ki je bila iz slame i vse drügo, ka je bilo iz lesa. Pri Vugrinec Franci je šče zgorelo 1 tele, 2 praseti i 16 kokoši. Škodo trpita oba jako veliko. V skupnoj vrednosti se ceni na 40.000 Din. Dobrim, smilenim srcom jiva priporačamo v pomoč. — Čudno se nam vidi to, da smo pri ognji poleg domačih gasilcov ne videli niednih drügih. Za tak velki ogenj je edna brizgalna premalo. Znano je, da naši gasilci radi idejo v sosedne vesi pomagat gasit, zato nemremo razmiti, zakaj so drügi ne k nam prišli. Istina je, da smo daleč, takrekoč vkrej od sveta odrezani. Pa vendar! Prišli so toti tüdi sosedni gasilci, a brez brizgalne. — Za pogorelca se je začnolo po domačoj vesi pobirati. Hvalevredno za vse, ki so pobirali i ki so dali. —

Iz sodnije. Okrožno sodišče v Murskoj Soboti je v zadnjem časi na vekšo kazen obsodilo sledeče obsojence: 1) Belovič Martina iz Raskrižja, šteri je zakrivo, da je dne 28. nov. lansko leto večer v Veščici, obč. Raskrižje, šteo vmoriti Makovec Karola, tak, da je strelo z dvorišča skoz zapreto okno na njega, gda je te sedo na stoci v hiši za stolom, obrnjen z obrazom proti okni; strel iz puške ga je zadeo skoz prsa i ga teško rano. Ista krugla je skoz njega šče zadela na posteli ležečega njegovoga očo i ga na mesti bujla. Imenüvani ga je zato šteo vmoriti, ar je njega sümo, da njemi je vkradno 12.000 dinarov. Ar je sodišče od kraje penez Makovca oprostilo, je Belovič skleno, da ga sam kaštiga z vmorom. Zavolo navedene hüdobije je Belovič bio obsojen na 8 let robije. 2) Balažic Franc, Jerebic Karol, Lovrenčič Izidor i Lešnjak Anton, vsi iz Melinec, šteri so izvršili več tovajij v Soboti i Melincih nad biciklinami i pijačov, so bili obsojeni: Balažic na dve leti strogoga zapora, Jerebič na 1 leto i 6 mesecov, Lovrenčič 6 mesecov i Lešnjak na 3 mesece strogoga zapora. 3) Polanec Jožef iz Vuče Gomile, je zežgao oslico slame Hajdinjak Janoši isto tam, je bio obsojen na 2 leti robije. 4. Milner Jožef, cigan iz Fokovec na oddajo v zavod za pobolšavanje i 1 leto i 6 mesecov strogoga zapora, Horvat Jožef, cigan iz Fokovec na 3 leta robije, Horvat Ignac, cigan iz Vadarec na 2 leti strogoga zapora, Črnko Klement, delavec v Fokovcih na 2 leti i 6 mesecov strogoga zapora, Lenger Florijan, delavec iz Fokovec na 4 leta robije. Imenüvani obsojenci so večinoma sküpno že od 1936 leta izvršili več tatvin i zažgali slamo Terplan Mariji iz Moravec. 5) Kapetanovič Nikolaj, bivši pogodbeni poštar v Prosenjakovcih na 2 leti robije zavolo poneverbe 60.000 Din.

Prosimo odgovor iz Argentine. Prosimo naše izseljence v Argentini, naj nam v Črensovce na uredništvo Novin javijo naslov Maček Alojza, ki je sin † Maček Andraša iz Kruplivnika hiš. št. 81.

Vesele i blagoslovlene Vüzemske svejke želemo vsem, šterim nemremo vüstmeno pa tüdi nej pismeno želeti, posebno svojim dragim domačim, vsem prilatelom i znancom, šteri so tak srečni, da jih je usoda nej pognala po sveti, pa tüdi vsem, šteri vživajo isti britki krüh tüjine, kak i mi. Ludvig Ferko, Sobočan Štefan i žena.

„Ah, sanje me mučijo, saj mi ni nič.

„Tilda! Bodi mi odkrita in povej mi, kaj te muči?" jo je prosil. „Ah Tone! Saj sem srečna, samo bojim se," in vrgla se mu je v objem. Prišel je zaželjeni dan. Tone je stal ves potrt in obupan kraj Tildine postelje; njegova ljubljena žena se je borila med življenjem in smrtjo!

Njena največja želja je bila izpolnjena. Podarila je možu nežnega sinčka, - - - dala je življenje otroku, ki si ga je tako želela, — z njegovim pa je ugasnilo njeno. Ni mogla prestati bolečin poroda, ki jih je zahteval otrokov prihod na svet. Življenje je zahtevalo življenje.

Tone je klečal ob mrtvi ženi, v naročju je držal sinčka edinca. Njegove solze so padale na bledi obraz večno sanjajoče, — mlade žene, — matere Tilde Torinove.

Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe!...

Te besede nam je zapustil naš Zveličar, Jezus. Toda te njegove besede so padle na različna tla, v različna srca.

Prve so padle na pot, na rob srca in slaba tovarišija jih je kmalu iztrgala. Druge so padle na skalo, na srce, ki je bilo trdo, plitvo za Jezusove besede. Ostale so sicer nekaj časa, ko pa jim je zmanjkala vlaga, posvečujoča milost božja, so se posušile, greh jih je požgal. Druge so padle med trnje, v srce polno grehov. Vzrastle so, toda trnje, — grehi so jih zadušili. In zopet druge so padle na rodovitna tla, v dobra srca, ki so ohranila ljubezen do bližnjega. Toda ljudi, ki še dandanes izkazujejo ljubezen bližnjemu, je zelo malo. Oglejmo si samo en primer:

Neki mož je bil zelo zapravljiv. Primanjkoval mu je denar, zato je prosil že več ljudi, da bi mu ga posodili. Ker ga pa nikjer ni mogel dobiti, zato se je poslužil zvijače. Šel je k neki ženi in jo prosil, naj mu posodi denar, da bo dal sina v šole. Žena je bila vsa vesela, da bo fant potom njenega posojenega denarja mogoče postal duhovnik. Posodila mu je zadnji denar, delež po svojih starših. Fant v šole ni šel, oče pa je denar zapravil. Zadeva je prišla pred sodnika. Ker mož ni hotel dati samo vsote, katero ga je prosila, je pa potom sodnik moral dati še obresti, vrhu tega pa še plačati stroške. — Je mar to ljubezen do bližnjega? Ne! Nikdar! Če imaš ljubezen do bližnjega mu vrni kar je njegovega. Ti pa, ako vidiš da je siromak, mu odpusti! Če pa že tako pride, da moraš vrniti, ga vsaj potem ne sovraži in mu odpusti, če se je poslužil pravice. Ako molimo z mislijo na Boga Oče naš..., v molitvi odpuščamo. Saj molimo:... Odpusti nam naše dolge, „kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom"... Odpuščati smo dolžni! Saj je tudi Jezus odpustil Judom, ki so ga križali. In še nebeškega Očeta je prosil: „Oče, odpusti jim, saj ne vedo kaj delajo!" Če je Jezus odpustil tistim, ki so ga krivično in sramotno umorili, tembolj moramo odpuščati mi v naših zadevah, ki še sence niso velikega trpljenja Kristusovega!

Sklenimo torej, da bomo pomagali bližnjemu v njegovih težavah in da mu bomo tudi radovoljno odpustili, če nam je kdaj kaj žalega storil. Ljubimo, spoštujmo in odpuščajmo svojemu bližnjemu, da bomo lahko rekli pred večnim sodnikom: *„Ljubil sem svojega bližnjega bolj, akakor samega sebe!"* Cig. dijak.

Za dobro volo in bistro glavo.

Jürjov Marko pripovedavljejo...

Za törskij časov, gda si šče za ranški dobo bika, za filer pa žamatni krščak, so prebivali po našij krajaj pečjani, pripovedavlejo starejši lidje. Pa tou je vse minolo, gnjes den jij več nega. So šče pa bušnjacje šteri šče gnjes den strašijo deco po vesnicaj. Brglezov Matjaš, šteri so bilij v Komárombi, v Galiciji, v Požuni in Bog zna gé vse. znajo dosta od toga povedati. Pa tou je šče vse malo, ka so znali pokojni Jürjov Marko, Bog njim daj dobro kak tüdi njüvoj ženi Manki, ve sta že oba na svojem räčuni. Človeki vse škrap leti po tejli, gda se spomni ka so vse oni pripovedavali. V Törnišči so šče v tou staro cerkev lekaj pecjani odili pa lüstvo vküp zvali pa te malo deco lovili.

„Marko kak je pa te bilou gda ste Törka strejlili," smo jij včasi pitali. Ve so tou Dugarov Janoš bilij pa nej jes, so nam seli pravili, te so pa začnoli na dugo pripovedavati ka vse so že uni doživeli. Dvakrat so plünoli po hiži, gda so si djali bago, te pa začnoli. Manka so njim seli v reč segali pa jij tišili „ka buš že pa lagao karduš," pa so se nej dali dosta zmejšati.

Poslüšajte. Kda san šče büo dečko, san odo vsakše leto mlatit na Brznico. Mlatili smo cejlo zimo na štiri pa več kak nas je pač bilo. Jes san büo vsigdar prvi mlatec zato me je vert najraj möo. Močen rdaš san büo ka bi mašin za mlatiti pelao. Večer gda smo si ži dol spolegli, smo si pripovedavali, ka je šteri že gé v noči najšeo. Vsakši je že kaj vido, samo jes šče nigdar nej. Bojao san se nej. Eden večer me je vért zguno na marof. Šou san z bejlov tórbov po kisilak. Obüo san si črejvle. Kda san šou domo, je že bila takša kmica ka bi jo lejko s klüčon mikao. Po logi san komaj bašlao. Samo naidnok je nekaj zašumastalo za menov. Iden bole, šumastanje tüdi bole. Enjao san. Vse tüo. pomali iden pa je pá začnolo. Či san bejžao, je za menov bejžalo. Krščak so mi vlajsovje vzdignoli tak ka san ga mogeo držati ovak bi ga zgübo. V drügoj roki san držao odprejti nož. Kričin, zoven, molin pa vse zabadav. Gda san začno iti, je šumastalo za menov kak v začetki. Büo san že blüzi doma, tou „bože poslanje" pa li za menov. Med

Železniškoj upravi v Soboti. Prav lepo prosimo žel. upravo, naj zdigne zapore, štere dol püsti, gda pride vlak iz Beltinec i ne čaka tak dugo, dokeč vlak ne ide pali v Beltince. Nujne zadeve ma včasi potnik, betežnika vozi aoto i more čakati, gda je vsaki čas dragi. To prometnoga uradnika nikaj ne stane, če püsti dvakrat doli zapore.

Vesele Vüzemske svetke želejo Prekmurski vojaki iz 46 p. p. v Bitolji svojim dragim domačim, vsem znancom, prijatelom i vsem naročnikom Novin: iz Črensovec bolničar Bauer Geza, ambulanta, iz Beltinec kaplar Rous Martin, 3 četa, iz Gomilec kaplar Sobočan Jožef, 4. četa, iz Sobote redov Olaj Štefan, telefonist, iz Martjanec redov Lipaj Vinko, č. prat. oružja, iz Bakovec redov Horvat Jože, 4 četa, iz Stanjovec kaplar Dovidja Koloman, č. prat. oružja.

Vel. Polana. Na Marljino oznanenje i na tiho nedelo po večernici so šolska deca priredila materinski den. Vsa prireditev je bila tak lepa, prisrčna, da je Polana kaj takšega redkokda vidla. Deklamacije, pesmi, spevoigre s spremlanjom gasilskoga tamburaškoga zbora. Šolski razred, v šterom je postavleni oder, je bio vnogo premali, da bi sprijao vse lüdi, ki so prireditev šteli videti. Igro je vodo vučiteo g. Križanič, tamburaški zbor pa je navčo akademik g. Cuk.

Bogojina. Priteklo je leto našega polskoga čuvara Farkaš Jožefa, s šterim smo vsi zadovolni bili, ar je svojo službo dobro zvršavao. V kakšem koli slabom vremeni je bio na cesti z motikov pa nam je vodo iz cest püščavao. Tak isto se je vnogo novi poti začinjalo po naši polaj i travnikaj, štere je zabrano kak je mogao. Želemo, da bi šče to svojo službe prevzeo naprej i jo šče dale tak redno spunjavao.

Kobilje. V nedelo 26. marca so nam naš dühovnik oznanili s predgance, da so prezvišeni gospod mariborski knezoškof s pristankom ministrstva pravde ustanovili pri nas samostojno rim. kat. dühovniško ekspozituro s jakšimi pravicami, kak jih ima edna fara, to je s pravicov krščavanja, zdavanja i pokapanja, posebi pa ešče s pravico vodstva matičnih knjig i to od 1. aprila 1939. dalje. Tak smo mi zdaj na Kobilji postanoli takrekoč samostojna fara pod štero spadnejo tüdi Motvarjevci. Prevzvišenomi gospodi knezoškofi se za to naklonjenost prav vsi verniki toplo zahvalüjemo. Hvala tüdi vsem, ki so pripomogli, da se je to dosegnolo.

Četrtošolcem!

Po mali maturi, to je na prvem križopotju v gimnaziji, se boste vprašali, *kam*. Pot vam bo odprta v višjo gimnazijo in preko nje na univerzo ali naravnost v kak poklic, na drugi strani se vam bo pa odpirala na učiteljišče, na tehnično srednjo šolo ali v kako drugo strokovno šolo. Hočem priti naproti vaši odločitvi in vam že zdaj svetujemo: *odločite se v čim večjem številu za učiteljišče!*

Mnogo razlogov govori za to. Sami vidite, da *imamo domačih, prekmurskih učiteljev zelo malo*. Res je sicer, da čaka v Sloveniji mnogo učiteljskih abiturientov na službe; da za mnoge je prvo službeno mesto določeno prav v naši krajini. Toda pokrajinska pestrost in značaj ljudi sta v Sloveniji tako različna, da se vsled tega mnogi učitelji in učiteljice med nami ne počutijo doma in smatrajo svoje službeno mesto v Slovenski krajini kot prehodno. Težko čakajo časa, ko se bodo mogli vrniti v svoj kraj. Vsled tega od mnogih naše ljudstvo ne more pričakati, da bi se mu posvetili z vsemi svojimi močmi, *ne samo v šolskem, temveč tudi v izvenšolskem delu.* In zato oni sami pravijo, da je *Slovenski krajini treba več domačih učiteljev!*

Pot preko višje gimnazije in univerze do akademskih poklicev je dolga, težavna in jo zmore le oni, ki je trdnega zdravja in ima poleg talentov tudi močno in vztrajno voljo. Le pomislite, koliko je vsako leto prvošolcev, dočim so tako redki oni, ki končajo univerzo. In če jo končajo, so stari 25, celo 30 let! In potem vojaščina in potem čakanje na službo! Ko se lotiš svojega pravega poklica, je polovica tvojega življenja že za teboj. In stroški? Noben prekmurski gospodar ne zmore tega. Študent si s pridnostjo pomaga. Zato je pa ta dolga pot tako polna grenkosti.

Ko dokonča akademik šele prvo leto učenja na univerzi — to se pravi, da še začel ni — je učiteljiščnik že popolnoma končal. Stoji pred svojim poklicem. *Polovico poti* od male mature si je prikrajšal in toliko bede!

Učitelj in duhovnik ostaneta *neposredno med ljudstvom*. Njuno delo je posvečeno neposredno ljudstvu. Z narodom živita, z njim trpita in delita usodo. Drugi izobraženci so navezani na večja ali manja mesta, mnogokrat so daleč od ljudstva, med katerim so preživeli svojo mladost.

Učitelj živi na deželi, daleč mestnega tlaka, prahu in temnih zidov, kjer je poleti prevroče, pozimi premraz. Zato je *življenje učitelja bolj zdravo*, bolj prirodno. *Iz učiteljskih družin smo dobili mnoge svojih največjih ljudi:* n. pr. J. E. Kreka.

Za nas je *tudi v narodnostnem oziru* važno, da imamo domače slovenske učitelje, ki bodo za vedno zraščeni v svojim ljudstvom.

In navse zadnje, ali gre učitelju najslabše? Milijonar nobeden ni, to je res! Ima pa možnost, da si ustvari čeprav skromno, a vendar *dostojno in zadovoljno življenje*. Pomislimo pa tudi, da se na marsikatero gosposko suknjo v mestu skriva lačen želodec in strgana srajca.

Naša želja je, da bi čim več naših kmečkih fantov in deklet po 4. gimnaziji šlo na učiteljišče in da bi iz njih prišlo našemu ljudstvu mnogo *krščansko* usmerjenih učiteljev. Povdarjamo *krščansko*, ker je naše ljudstvo verno in je edino pravilno, da duhovnik in učitelj delata z roko v roki za ljudstvo. *Velja za katoličane in evangeličane enako!*

Naša poslanca pa prosimo, da bi izposlovala, naj bi sprejeli čim več naših četrtošolcev na učiteljišče, ker je treba tu upoštevati naš posoben položaj, enako kot pri nastavitvah.

Ob tej priliki opozarjamo tüdi *starše* naj dajo svoje nadarjene otroke v šole. Naj se ne zbojijo stroškov. Vse se prenese! Če so dijaki pridni in pametni, si znajo kmalu tudi sami pomagati. In tudi naša mladina se trudi, da si sama pomaga, ko si je ustanovila podporne ustanove, v katere zbira denar za siromašne dijake.

Naši v Franciji: Goslar Forjan Anton.

PODRUŽNICO

KNJIGARNE

SMO ODPRLI

V MURSKI SOBOTI

NA GLAVNEM TRGU ŠTEV. 5.

V zalogi imamo:

Najrazličnejše knjige:
nabožne, gospodarske, gospodinjske, povesti in drugo.

Vse šolske potrebščine:
šolske knjige in ostale potrebščine za vse šole.

Vse pisarniške potrebščine:
za vse urade, trgovce in zasebnike.

Velika izbira

molitvenikov, rožnih vencev, kipov, podobic, slik, pisemskega papirja, razglednic in vsega drugega, v stroko spadajočega blaga.

POSTREŽBA TOČNA IN SOLIDNA! CENE NIZKE!

MOHORJEVA tiskarna in knjigarna D. Z. O. Z.

Podružnica Murska Sobota - Glavni trg št. 5.

Vojaška pisma.

Koštric Štefan, 40/26 Marschgr, 4 Komp. Feldpost 357. Pisano marca 4-ga dneva 1917. Falen bojdi Jezuš i Marija naša lüba mati. Predragi moj lübi gospod, želem njim od lüboga Jezuša edno lübo pomoč i zdravje na tom revnom sveti. Tak nadele njim naznanim, dobo sam pa Novine v roke. Bog njim lepo plati, jako mi je srce razveselilo, ka so se nej spozabili z mene. Naj njim poplača presveto Srce Jezušovo obilno v nebesaj. Vnogo pozdravov iz lübezni do Jezuša njim pošilam. (Naj se zglasi pisec na uredništvi Novin.)

Vučko Ladislav, K. U. K. Gebergs, Ar. Reg. No 19. P. I. Feldpost 432/II. Pozdrav 9. XII. 1916. Vu imeni Jezušovom vam začnem pisati i vas srca lipo pozdravim lübi naš dühovni oča. Pa vam naznanim, ka zaj pa takšo lumero mamo 432/II. Prosim vas dühovni oča zaj mi te na to pošilajte Novine pa teva dva štriha seli coj denete tak kak je tü napisano. Pa vam vesele i blažene božične svetke i novo leto želem, kaj se ešče dostakrát zdravi pa veseli včakali. Tak ednok vas šče dam srca lipo pozdraviti. Zaj pa z Bogom ostante. Amen. (Naj se zglasi pisec na uredništvi Novin.)

Gjörköš Janoš, Kana, K. U. K. F. K. Reg. 4/38. Marschkomp. Galicia, Krakau. Krakau, pisana karta marciuša 6. 1917. Dühovni oča, jes njim se oglasim s toga dugoga potüvanja na Rusosko fronto pa smo tü v Krakaui doli stopili, ka mo tü štüke fasjali pa te mo šli dele, 8 dni mo tü na mesti. Pozvek Ferenc pa jes sva njim pisala z Mezölerega. Zdaj sva se raztepla, on je ešče doma ostao. Lepo jij dan pozdraviti, küšnem njihovo milostivo roko. Z Bogom naj ostanejo oni tam v slovenskoj zemli mi pa tü v Galiciji. Priporočam se v njihove molitve. (Naj se zglasi pisec na uredništvi Novin.)

Gefr. Škodnik Matjaš, K. u. K. Inf. Reg. Nr. 83, P. Komp. P. Feldpost No. 4. 28. II. 1917. Visoko poštüvani gospod plebanoš. Dam njim na znanje, ge sam njihovo karto v roke dobo, Bog plati. Ge sam peneze na podporo poslao. Ostanem z Bogom. (Naj se zglasi pisec na uredništvi Novin.)

njivami san enjao. Gledan okoli sebe — vse tüo. Stopim — šumasta. Ja za bože smilenje — što si. Prikaži se mi, ne mantraj me. Poglednem črejvle in ka vidin — povejte. Za podkov se mi je zadrgnola rastova vejkica in vseli gda san stopo je zašošnjalo. Odejno san si kak či bi meter tera z meme zdigno. Büo san vse rosnati od straha. Misio san, ka je bijla najmenje küga pa je bijla komaj rastova vejkica za mojov podkovjov. Sran me je bilou pred samin seov.

*

Bara je bila süha kak trlica. Sosidov Imri, ki je büo v školaj in je zato razoglav odo, se je z nje šengaro. Bara, bojin se poleg tebe iti ka či se vüžges ka si tak süha. Tüdi jes se bojin poleg tebe iti po ton vročen sunci, ka pa če se ti slama v glavi vüžge, ga je obrisala Bara.

*

Žakóc so pitali Trezo vganko. Treza, če to znaš ti vörjen ka si bole künštna kak jes. Poslüšaj: Je okroglo, mejko v sredi pa ma goščico. Ka je tou?

Treza: Črešnja.

Žakóc: Nej istina. Sliva je. Ve me več ne znoriš. No idnok me šče pitaj. Žakóc boga in pita. No, ka je tou? Je okroglo, mejko v sredi pa ma črešnjovo goščico.

Treza: Sliva.

Žakóc: Tij — nimača.

Treza: Ve so že mi drügi tüdi tou pravili, pa san že pozabila če je nimača kakšega drejva sad.

*

Nekaj je brnelo v zraki. Miloš je dregno Števana pa njemi pravo: „Vidiš repeligep". Ka? To je grefefon pa nej repeligep, ve repeligep igra. Orša jiva poslüša pa se njima obregne: „Ka vüva znata? To je radión." Vidiš Orša li bole zna kak müva. Müva sva pa mislila ka je radion takši kak omar.

*

Ka misliš, gda človik ocveté?
Nigdar, zato ka vsigdar ma popek.

*

Je velko — kak mačka,
ma rep — kak mačka,
ma štiri noge — kak mačka,
ma glavo — kak mačka,
pa vseednò nej mačka.
Ka je tou?
(Maček)

*

Edna ženska je bila jako pobožna. Rada bi pa bijla šče bole goreča. Pa njoj je nekak dao tanač: Či se s petroljon polješ pa se te vüžgeš, boš gvišno jako goreča.

*

Vučiteo razlaga v šoli od aeroplana. Pravi deci: tisti ka aeroplan ravna, se zove pilot. Je že što kaj čüo od toga?

Ferenček: Kristuša je obsodo na smrt.

(Mislo je Pilata).

Pošta.

Ritlop Marija, Hotiza 24. Novine vaše hčeri Marije so prišle iz Francije nazaj. Javite nam njeni novi naslov. **Gutman Jožef, á Gydy.** Hvala za poslano sliko. **Hari Jolanka, Vučagomila 50.** Novine pošilamo širiteli Pörži, tam se javi. **Cigüt Štefan, Vučagomila 120.** Legitimacijo Zadruge podpišite i zabeležite, da je to za Novine. Zraven zapišite, od šteroga leta ste že meli Novine. **Rožman Franc, Cleveland.** V knigi naročnikov mamo zabeleženo, ka ste 15. maja 1937. l. poslali 3 dolare. ka je zneslo 142·50 din, To je bila naročnina za 1938. l. Lani nesmo dobili nikših penez. **Györköš Štefan, á la Ferme Hemequinerie.** Sprejeli smo 15. marca 75·75 din. Zaostalo številko Novin poslali. **Iz Francije smo sprejeli v Din. sledečo naročnino:** Törnar Marija, 40·50, Vrečič Franciška 94·25, Balažič-Herlicot 197.50, za mater prišlo samo 28 Din., Žökš Emerik, 26·85, Bežan Ignac 75, Jeneš Marija 273, naročnina 100 Din, ovo izročili materi po želi, Kosalin Karolina 23·75, Pesek Agneta 18, Hozjan Katarina 72.

Kartuzijani in kartuzija Pleterje izišlo 1939.

O pravem času nam pride ta zanimiva in krasno opremljena knjiga, ki je zbudila v javnosti razumljivo senzacijo.

Knjiga govori v svojem prvem delu o ljudeh, o katerih pripovedujejo, da se pozdravljajo s pozdravom: Spomni se, da boš umrl, ki spe v rakvah, ki si že v življenju izkopljejo grob, o njihovem nečloveškim mrtvičenju itd.

Ta knjiga nam jih končno prikazuje v pravi luči ter odkriva vse velike skrivnosti njihovega skritega dela in življenja. Zato je ona siguren vodnik skozi vse ure in opravila kartuzijančevega dnevnega reda; v podrobnosti obsega celokupno in globoko življenje tega slavnege puščavniškega reda katoliške Cerkve. Z mnogo srca razlaga cilj njegovega skrivnostnega življenja ter nas uvaja v njegov skrivni in močni apostolat.

Drugi del nam kritično prikazuje zanimivo zgodovino kartuzije Pleterje od njene ustanovitve leta 1403. do danes.

Sto šest lepih slik v bakrotisku prikazuje in poudarja izčrpno gradivo vseh 143 strani. Slika na naslovni strani nam kaže kartuzijanca, kako gre s svetiljko k nočni molitvi. Oprema je izvrstna. Vzoren tisk na najfinejšem šamoa papirju. Cena 40 din, s poštnino 3 din več. Naročila sprejema Kartuzija Pleterje, p. Št. Jernej, Dravska banovina.

„Kartuzijanci" je prvo in edino delo o tem predmetu v naši slovenski literaturi. Vsakdo ga bo bral z užitkom, a tudi z duhovno koristjo. Mnogim bo ta knjiga pravo razodetje. Zanimala bo nas vse, da končno slišimo nekaj lepega, stvarnega in solidnega o tem tako zasluženem redu Cerkve Kristusove, katerega samostan je tako blizu nas, tam ob vznožju tajinstvenih, zelenih Gorjancev. Toplo priporočamo.

— : —

Kniga je poslana tüdi uredništvi Novin i Marijinoga Lista. To jo samo priporačati more i to tembole, ar več sinov Slov. Krajine vživa v tom lepom redi svojo zemelsko srečo i čaka večno. Naročila drage vole sprejema tüdi naše vredništvo v Črensovcih.

M. BERDAJS

ŠPECIJALNA TRGOVINA S SEMENI

MARIBOR VETRINJSKA 30. | LJUBLJANA MIKLOŠIČEVA 8. (Prej I. Urbanič.)

Priporoča najboljša poljska, zelenjadna in cvetlična semena.

Gomolje: gladiol, dalij, potomk, tuberos itd.

Ka more edna doraščajoča dekla znait?

Znamenja dorasti.

V detečoj dobi i dokeč telo raste i se razvija, spolni organi dekline ne delüjejo. Njihova moč spi, kak rastline v zimski bomblekaj — batekaj. Ali kak na sprotoletje se začnejo soki v rastlinaj gibati, kak tej do krajni koncov vejk razidejo, zrastejo i zacvetejo za novo rodno telo, ravno isto se dogaja s telom dekline na sprotoletje njenoga življenja, kda je rast že dovršena. Spolne kotrige začnejo delüvati, se uveljavijo i so pripravne, da dovršijo svoje najvzvišenejše delo. Nastanejo soki, šteri razidejo po vsoj krvi. Deklina se vidno spremeni v žensko. Njena podoba je lepša, priličnejša, zgübi detinsko neokretnost i slabost. Več se njej ne rači kazati detinstva, je osvedočena, da se njoj to več ne pripravi, drži se od njega vkraj i zahteva, da jo štimajo. Zača premišlavati i senjati, si domišlati razne reči, je preobčütliva i hitro zameri, či se odraščeni smejejo njenomi oponašanji.

Ona se vsikdar bole briga za svojo zvünešnjost i se čemeri, če njoj koža ne čista, štera bi znala v tom časi njeni obraz zgrditi. Mali mozolčki je ne brigajo, či se pa šteri vekši prikaže, naj se pita doktora. Deklina šče biti lepa i to ne samo pred sebov i gledalom, nego tüdi pred iskajočimi očmi dečkov. Vabi jo ples, z vročimi želami čte povesti i je srečna, če more k igri.

Po tem pa nastane prvo slabo čütenje v meseci. En velevažen dogodek v življenji vsake dekline, čiravno ga je čakala po navukaj matere. To je preobrat v njenom življenji, ona je devica postala, ka pomeni, da je njena najvažnejša kotriga, utroba, začela s svojim delovanjom i je postala sposobna za sprejem človečega bitja.

Zdravstvo mesečnoga čiščenja.

Mesečno slabo čütenje ali čiščenje je nikši beteg ne, nego navadni življenski pojav, šteroga zdrava ženska brez vse potežkoče lehko prenaša, či se premaga i je popolnoma nepotrebno, da bi njena okolica njeni stan opazila. To krvavenje nastopi pri zdravoj ženski vsake 4 tedne i trpi 3—5 dni. So toti ž njim združžene vekše neprilike, a te pri vseh neso vednake. Pri nas navadno nastopi s 13 ali 14 letom i trpi do 45 ali 50 leta. Če redno ne nastopi, ali če dugo trpi, povzroči krče in resno slabost, naj se pita zdravnika, šče bokše zdravnico, za nasvet, s šterov deklinica zavüpno lehko guči od svojega stana. Mesečno krvavenje zdrave ženske ne zadržava v njenom deli. Ne je zato potrebno, da ležeš v posteo i da svoje domače mučiš s tožbami i jamranjom. Ravno v tom časi je potrebno, da se premagaš i svoje dužnosti verno spunjavaš, da ravno gnesden so takši časi, da se ženska brez velkoga vzroka od dela vkraj držati ne sme.

Potrebno je pa, da se ženska v tom časi ogible vekše telovne i düševne napornosti. Duga hoja, težka bremena, plesi, veselice, šport, posebno plavanje, ešče zdrave ženske morajo v tom časi ostaviti. Telo se ne sme niednoj težkoj obremenitvi izpostaviti. Kopanje se ne priporača, pač pa na den večkrat opranje z mlačnov vodov. Jako se priporača dobro vezalje, štero se dobi že gotovo küpiti ali si je deklina sama napravi. Glavno je pa, da je mehko i nad vse čisto. Zato se mora po dnevi večkrat menjati. Ženske morajo v tom časi paziti, da majo lehko redno stolico.

Potrebna je pa šče edna velka reč: *čiste morajo biti misli i domišlija.* Neredna domišlija v tom časi je rodila že neštete kvarne posledice.

Zato pa, deklica moja, pomisli, da je ta mesečna neprilika nikši beteg ne, ostani mirna, obladaj se, da ostaneš zdrava i se pripraviš na svoje bodoče pozvanje. (Po knigi: Dr. Csaba Margarete.)

Izseljenec piše g. Camplini.

Pinchemont, 26. marca 1939.

Veleč. gospod!

Ne sem šče pričaküvao od Vas odgovora i glej pridem od meše že popoldne i čaka me vaša karta z obedom. Hodim v cerkev daleč 7 km, župnik je jako lübeznivi, prijazen gospod, kajti skoro vsakokrat, kda pridem v njegovo cerkev, si v roke segneva, vej sam vsigdar prvi v cerkvi i dosta prle pred začetkom bože službe. Gnes mi je dao edno podobico pokojnoga papo Pija XI.

Gnes je tüdi prišeo v cerkev moj tovariš, delavec Polak, ves napudrani se vsede zraven mene, vzeme iz žepa ogledalo i glavnik pa se začne česati; vej je ešče nej več hodo v cerkev kak sam jaz tü, to je že skoro štiri mesece. Naskori po tom prizori pride župnik, stopi v klop, mi da podobico i si v roke segneva, njega pa postrani pogledne i se ide oblačit. Tüdi te tovariš mi je prineseo pozdrave naše izseljenke z pripombov, zakaj sam nej prišeo na veselico. To vám samo zapišem, da se po veselicaj najbokše reči v kavarnaj ne küpüjejo i ne odavajo.

Radi bi me dobili v svojo drüžbo, da me pa ne dobijo, kajti v verski rečaj sem podkovani. Naše liste dobivam, šteri mi davajo tolažbo i moč, da ostanem na poštenoj poti. Sv. spoved opravim na sam Vüzem z pomočjov knižice, štero sam dobo od g. Klekla.

Proso sam izselj. odposlanstvo, ka bi mi poslali naslove naših izseljencev, pa sam nej dobo, što je tü v bližini, da bi te kaj pisao, da bi po možnosti lejko potem napravili sestanek.

Gornje vrstice lejko predelate i pošlete Novinam v objavo.

Že zdaj vam želem veseli Vüzem i Bog naj blagoslovi vaše trüda puno delo. — Bog živi!

Lipič Štefan iz Gančan.

Pozvačin na veličastnoj proslavi v Črensovcih l. 1938. sept. 11.

Sestanek v Amifontaine.

Aulnois, dne 28. III. 1939.

Dragi urednik!

Pali se oglašam pri Vas s tem malim pismom, z šterim Vas v Imeni Boga dam pozdraviti i Vam želem vse najbolše na tom sveti na drügom pa večno plačilo za Vaš trüd, šteroga máte za nas izseljence.

Zdaj Vam pa napišem, kak je bilo na sestanki v Amifontaine. Že v rani vüraj smo se začeli zbirati okoli cerkve, štera je v lepom mesti i tüdi lepo napravlena. Ob 10. vüri smo vsi opravili sv. spoved, potem se pa začela sv. meša, k šteroj je prišlo tüdi dosta Francozov. Gospod Camplin so predgali v našem i francoskem jeziki tak, da smo vsi lehko razumeli.

Po sv. meši so nas pa vrla Margita i Vanek pozvali na obed, šteri nam pač dobro tekno posebno naši prekmurski rezanci so bili dobri.

Bilo nas je 14 vseh vküp, tüdi edna dekla, štera je prišla 100 km. daleč. Povedala nam je, da doji 30 krav i nadoji dnevno 420 litrov mleka, dobila je že tüdi dvakrat od Francoske komisije na mleko po 120 Fr. premije, zato, ka telko doji i že 7 let na ednom mesti. To nam je vzgled, kelko trpijo naši lüdje v tüjini. Vsi smo bili veseli, da smo si očistili naše düše, da človek neve, nej vüre nej dneva, kda ga pozove Tisti, ki ga je stvoro, na večni račun. Zdaj je pa bio čas za večernice; vsi smo pali šli nazaj, da šče ednok počastimo Presv. Olt. Svestvo i se zahvalimo trpečemi Jezuši, šteri je dao življenje za nas. Hitro mine čas, Margita šče nas ednok zovejo na kavo, potem gosp. Camplin se že poslavlajo od nas, mi pa tüdi vsaki na svoj dom. — Zdaj pa želemo vesele vüzemske svetke, Vam g. uredniki, g. Camplini, celoj Slov. Krajini, našim starišam, rodbini, prijatelom i vsem izseljencom. Forjan Anton, Pančor Leopold i žena Frančiška, Fuks Marija, Fuks Rozalija, Žilavec Janoš, Zorjan Ana. Vsi iz Domajinec. Cvörnjek Jožef i žena Antonija iz Kruplivnika, Familiji Žilavec iz Topolovec.

Šolarje v sprevodi na veličastnoj proslavi v Črensovcih l. 1938. sept. 11.

Za nagrobni spomenik † Baši.

V teh težkih časih se moramo vsi zavedati, da je naša bodočnost najbolj varna v skupnosti s Slovenci, Hrvati in Srbi. Ta misel mora kot mogočni val zajeti vso našo lepo krajino brez ozira na svetovnonazorne razlike. Pri tem nas bo krepil spomin na tiste velikane naše zemle, ki so za to idejo tudi trpeli. V tem je † Baša, župnik in dekanijski upravitelj v Bogojini, ki se je rodil v Beltincih 11. aprila 1875. (in bo torej na velikonočni torek preteklo 64 let od njegovega rojstva) gotovo najsvetlejša postava zadnjih 10 let, med tistimi, ki so že šli od nas. Ali njegov duh živi med nami in ga je treba še okrepiti.

Priobčujemo genljivo pismo dveh izseljencev iz Bogojine, ki sta sprožila misel o nagrobniku Baši.

Velečasti gospod!

Predno začnem pisati moj mali list, kateri je prvi, ki sem ga nameno vam, dragi naš duhovnik, vas najlepše pozdravlam in vam želim zdravje in mnogo Božje pomoči na vašem težkem in truda polnem delu.

Meni se tu po srednjem gódi. Dela je dosti, kak je to v Franciji brez izjeme povsod enako. Samo to je najbolj žalostno, da v cerkev ne hodim. Pa med delom skoraj niti ne mislim na to. Vendar v poznih, težkih večernih urah, ko pridem k počitku, mi pride na misel veseli slovenski kraj, na naše izseljence z Vami, g. izsel. duhov. in še na enega se večkrat spominjam — na našega pokojnega g. župnika Bašo, ki že celih 8 let počivajo pod zeleno trato prijaznega hribčka. Premlad sam, da bi poznal vsa njihova dobra dela, a vseh, katerih se spominjam, kot učenec iz šolskih dni, so mi ostala globoko pri srcu, da mi ni mogoče pozabiti. Mislil sem že pred meseci, da bi dobro bilo jim postaviti spomenik. In danes sem sklenil, da Vam pošlem, gotovo se še najdejo srca, ki bodo potprla najni mali dar, da se bo vsaj ob 10 letnici njihove smrti postavil en, njim zasluženi spomenik, ki bi še v poznejšo dobo kazal. da tam počiva trdno telo blagega duhovnega pastirja, ki je mlado življenje dal za svoje ljubeče ovce.

Teški so bili časi, ko so začeli zidati lepo novo Bogojansko cerkev, ki se vidi daleč na Štajerske hribe. Hodil sem v Maribor, gledali smo od Kapele, od kod je lep razgled na vse strani. Kaj pa je to, tam na severu vshodu? Bila je Bogojanska cerkev, ki se beli v daljavi, kakor beli labod v Blejskem jezeru.

Zato pa z sestro Agneško pošiljava 200 Fr. na spomenik in 50 Fr. na našo cerkev. Prosim vas, oprostite na slabi pisavi in na pomotah, ker je noč.

Zdaj pa sprejmite še mnogo srčni pozdravov od

Jožeka in Aneške Horvat.

Ges san bila eti pri spovedi z Marijinim Listom, kak vseli eti v Franciji, kajti tak sem gvüšna, da ne nikše pomote, če kaj trbe, pa jas pristavim. Zdaj mo pa šla na Vüzem. Domo pa stalno šče ne vem, gda mo šla, vert pa vertinja me ne püstita. 5 mesecev sem bila sama dekla i sem mela 350 Fr. na mesec, zdaj pa sva dve pa mi li tak plačüjeta, naj samo ostanem. Najprle idem rajši na dva meseca na „vakans“ i potem nazaj. Nevem. Rada bi šla domo k novoj meši g. Gutmana. Rozika i Barica tüdi ideta junija. Penezi ido zajtra, vsaki 100 Fr. na spomenik. Zdaj pa spremite mnogo najlepši pozdravov pa z Bogom do veseloga videnja.

Agneška Horvat.

Prekosnice.

Kak je štajerski mežnar nedelsko oznanilo povedao v cerkvi.

Župnik na Štajerskem je zbolel. V soboto da poklicati svojega brihtnega mežnarja.

Mežnar, jaz sem bolan. Jutri ne bom mogel maševati. Zato boš ti ob osmih namesto maše prebral oznanilo ljudem. Vzemi list in piši.

— A, gospod župnik, jaz sem tako odprte glave, tudi kadar ne zijam, da si bom na pamet zapomnil in povedal do pičice, kar boste naročili. Torej povejte!

Tako boš rekel: „Gospod župnik so bolani. Zato danes ne bo maše. Pojte lepo domov in danes ne boste imeli nič greha, ker ne boste pri maši. — Jutri je god sv. Petra in Pavla. Gospod bodo že mogli toliko, da bodo maševali ob osmih. —

V torek popoldan ob štirih se bosta poročila Horvat Francek in Prdigal Micka. Ako ve kdo za kake zadržke, naj jih sporoči pravočasno gospodu župniku.

V sredo naj pride si po torbico v župnišče, kdor jo je zgubil.

V četrtek zvečer ob sedmih bo blagoslov in prilika za sveto spoved, ker na drugi dan je prvi petek v mesecu.

V petek se bo ofer pobiral med mašo po cerkvi za papeža.

V soboto pa, kdor nima kaj važnega, naj ne hodi v župnišče, ker bodo klali.“

— Imenitno, gospod župnik! Tako natančno in po vrsti bom povedal, kakor bi vi gospod povedali.

Potem pa dobro. Le lepo mi vredi vse, da ko bom zdrav, da se mi ne bo treba jeziti.

— Naj bodo, gospod župnik, popolnoma mirni.

Nedelja je ob osmih. Ljudje v cerkvi se ozirajo na prižnico, kdaj se bo g. župnik prikazal. V zakristiji hodi mežnar gori in doli ves nervozen. Ključar, ki je že vedel za župnikovo naročilu, reče mežnarju: Pojdi, pojdi in povej, kar so ti naročili!

— Mežnar ves trepetaje pride na prižnico, se globoko prikloni: Dober dan! — Cela cerkev se nasmehne, kar hudo pretrese mežnarja. Pa se ojunači in začne lepo po vrsti:

Gospod župnik so bolnik. Pa to ni greh. Pojte lepo domov, ker danes ne bo maše.

Jutri je praznik sv. Horvat Franceka in Prdigalove Micke. Gospod bodo že toliko zdravi, da bodo ob osmih maševali.

V torek ob štirih popoldan se bosta poročila sv. Peter in Pavel. Če kdo ve za kak zadržek, naj ga nemudoma naznani g. župniku.

V sredo vsakdo, ki pride v župnišče, dobi eno torbico.

V četrtek je prvi petek v mesecu. Zvečer ob sedmih bo blagoslov in prilika za spoved.

V petek bodo sami ofer pobirali v cerkvi med sveto mašo.

V soboto, kdor ne bo imel kaj hudo važnega, naj ne hodi v župnišče, ker bodo župnika klali.

Po cerkvi se glasno krohotajo, kar še bolj moti mežnarja. Globoko se prikloni: — Addijo! Pa zdravi ostanite! Pa zdravi ostanite! Pa nasvidenje! Pa brez zamere.

Gre navzdol. Ne ve, zakaj se mi vendar tako burno smejejo, si misli to in ono. — Pa vendar sem bil vse povedal in nič pozabil.

— - —

V ponedelek sreča župnik kmeta: Včaraj vas pa nesem vido v cerkvi pri meši!

Kmet: E, znajo, g. župnik, tak božno vreme je bilo, ka je dober vert niti psa ne püsto izpod strehe. Zato sem pa samo ženo poslal k meši!

„HIŽICKI DOMAČOJ"

Lipič Štefan, Pinchemont iz Gančan. Vlč. gospod! Novine i tüdi Marijin List dozdaj redno dobivam. Naši listi so za vsakšega izseljenca velkoga pomena, šteri šče ostati pošten sin ali poštena hči Slovenske krajine v tüjini. Ka občüti tisti, šteri je osamleni od rojakov iz domovine i žive med peršonami, štere Boga ne priznavajo. Ka občüti, kda dobi v roke dobre slovenske liste, to se žmetno napiše nego bole se da doživeti. Želem milošče pune vesele vüzemske svetke Vam vlč. gospod, sotrüdnikom naši listov, mojim domačim, sosidom, rodbini i prijatelom. Bog Vas živi!

Nemec Jožef, la Chassagne. Prečastiti g. urednik Novin! Vu imeni sv. Jožefa vas srca lipo pozdravlam s celov svojov familijov. Približavle se god sv. Jožefa, kak godovno vašega krstnoga patrona. Bog vas živi dugo let zdravi i veseli, ka bi ešče mogli vnogo let naše lačne i žedne düše tolažiti z našimi krščanskimi listi Novinami i Marijinim listom. Bog vas živi!

Hanc Rozalija, Francija. Prečastiti gospod! Hvalen Jezuš i Marija. Za temi rečmi vas srčno pozdravim. Zednim se vam tüdi lepo zahvalim na rednom pošilanji listov. Jako sam vesela, kda je dobim, kajti to dobro čtenje me lolaži i podpira v toj nevarnoj tüjini. Za vaš god na den sv. Jožefa se vas bom spomnila v svojih molitvah. Naj vas lübi Bog ohrani še vnogo, vnogo let zdravih i veselih. Vsemogočni naj vam poplača vse vaše trüde, štere mate za nas že na tom sveti, na onom pa naj vam bo nebeski raj odpreti. — Naznanim vam, da nas je eti dosta Slovencov. Tüdi so nas obiskali g. Camplin malo prle, kak sam jaz se prišla. Meli so sestanek v Engeville, tam dela moja sestra Marija. Pa se do se g. Camplin šteli odzvati, mo jih tüdi za letos prosili. Tü v tom kraji so naši Dolnjebistričanci. Kda v nedelo vküp pridemo, si veselo spevlemo. Zdaj nas je zadela nesreča, rojak Godina Matjaž so si roko potrli i trpijo velke bolečine. Prosim vas, da se ji spomnite v svojih molitvah. Jaz sem se tüdi nekaj pobila, hvala Bogi, sam zdaj že zdrava. Ednok vas šče pozdravlam, ravno tak svoje starše, brate, sestre i celo Slovensko Krajino.

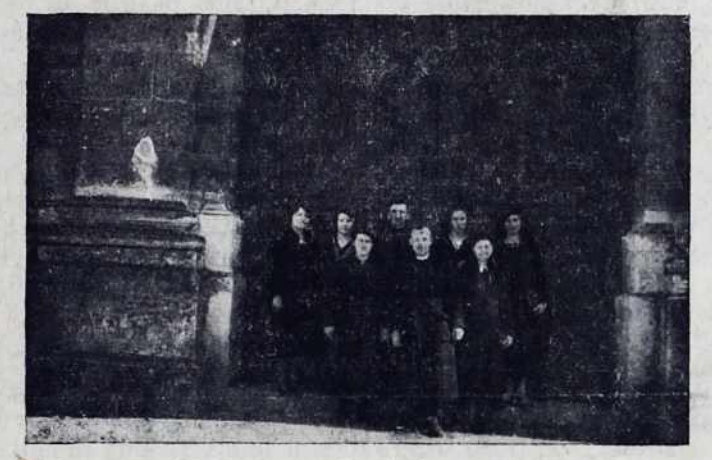

Naši v Franciji: Pred glavnim vhodom v cerkev v Ovreux.

Lackovič Kristina, Auxilac. Prečastiti gospod urednik! Vu prvij vrsticaj se vam oglasim hvalen Jezuš i Marija, naša lüba mati, ki me tolaži v Marijinom listi. Ona naj nam pomaga v vsej bridkočaj in težavaj, štere mate za nas izseljence. — Za vaš god vam želem vse najboljše. Naj vas vaš patron sv. Jožef i vaš angeo varivač čuvata v življenji. Kda pa bodo zaspale vaše trüdne oči, naj vas Jezuš i Marija i vsa nebeska tovarišija sprimejo v tisti kraj, šteromi se pravi sveti raj. Bog vas živi, g. urednik, še vnogo zdravi i veseli let! — Pozdravlam tüdi svoje starše, brate, sestre i obe mamici na Hotizi.

Tkalec Matjaž, Francija. Pozdravleni, g. urednik! Približavle se god sv. Jožefa, zato vas jaz tüdi pozdravlam. Bog daj, ka bi se ešče dostakrat včakali dneva sv. Jožefa. Devica Marija i lübi Jezuš naj vam podilita zdravje, ka bi šče duga leta mogli vrejüvati naše krščanske liste. Novine i Marijin list so nam izseljencom jedino veselje eti v tüjini. Šče ednok vas srčno pozdravim, g. urednik. Pozdravim g. dekana Jeriča, g. kaplana, celo törjansko faro, posebno rojstno ves Lipo, drage domače i celo Slovensko Krajino.

Žilavec Karolina, Etre Wamin. Prečastiti g. urednik! Vu imeni Jezušč i Marije vas tüdi jaz pozdravlam iz te mrzle tüjine. Želem vam vse najbokše, srečo i zdravje, da bi tak ešče vnoga leta vrejüvali i vodili naše krščanske liste, šteri so nam jako potrebni, posebno pa nam izseljencom. Tüdi jaz sam redno dobivala liste, zdaj se v kratkom časi preselim v svojo rojstno ves Domajince i sam tam tüdi naročnica. V tüjini sam bila pri dobroj krščanskoj hiži, vsako nedelo sam lehko šla k sv. meši. Ednok vas šče prav srčno pozdravim. Z menov vas pozdravlata tüdi vašivi naročnici Benkič Jozefa i Tanacek Paula.

Konkolič Marija Francija, iz Malih Dolenec. Prečastiti g. urednik! Prle kak bi vam kaj drügo pisala, se vam etak oglasim: Hvalen bojdi Jezuš Knistuš i naša lüba mati Marija, ki naj vam bo pomočnica. G. urednik, lepo se vam zahvalim na rednom pošilanji Novin. Vsako nedelo je dobim i je popoldne preštem z velikov radostjov. Novine so mi edino veselje. K meši idem vsako drügo nedelo. Do cerkve mam samo 5 minut peški. Zdaj vas pa ešče ednok dam lepo pozdraviti. Pozdravlam mojega očo ino sestre, mojo rodbino i prijatelice, dolenskoga g. župnika, g. vučitela, ves Male Dolence, celo dolensko faro i celo Slov. Krajino.

Kühar Franc, St. Jean, du Cardarmay. Prečastiti gospod urednik! Prav srčno vas pozdravlam iz novoga mesta, na štero sam se preselo. Na prejšnje mesto sam Novine redno vdablao, zdaj sam tüdi naročnik. Lepo se vam zahvalim za ves vaš trüd, šteroga mate pri vrejüvanji listov. Novine so mi na velko veselje. Tü nemam našega človeka, ka bi si kaj pogučao. Kda čtem Novine, se mi vidi, kak da bi bio doma i si pogučavao s prijateli. Zato se vam šče ednok zahvalim za ves vaš trüd i vas pozdravlam.

Zaletenci pa brglesje.

Narodna.

Ednok so zaletenski pastirje jako spasli silje poleg pašnika. Te je pa prišeo ta gospod tistoga silja, pa je začao pastere naganjati. Pasterje so nato bežali v šumo, pa so tam v pamet vzeli, ka na ednom jegnjedi jako visiko je lüknja, pa je ž nje ravno zleto eden ftič. Pasterje bi jako radi znali, či te ftič mlade ma v lüknji, zato so si dogučali, ka to poglednejo. Drevo pa je bilo debelo, tak, ka je nieden nej mogeo gor pleziti. Kaj zato naj napravijo? Eden paster je šo, pa je stopo tiščec poleg steble; drügi je plezo gor na toga, tak ka njemi je stao na ramaj, tretji je plezo gor po obema, tak ka je stao tomi drügomi na ramaj, štrti je stao tretjemi na ramaj, peti štrtomi i tak dale, pokeč je nej te zadnji prišeo tak visiko, ka je lejko segno v tisto lüknjo, z štere so vidli, ka je ftič vö zleto. Gda je pa te zadnji, ka je najviše bio, segno v lüknjo, pa ošlato mlade, je skričao, ka ftič ma mlade. Te najspodnji paster pa, na šterom so vsi ovi stali, bi jako rad vido, kakši so mladi, zato je skočo krej od stebla, pa je gledao vujška. Pa kak je te krej od steble skočo, so ovi vsi dol spokapali, samo tisti je ostao odzgora, ka je z rokov v lüknjo segno. Te je najmre roko v lüknji meo, gda so ovi pod njim dol spokapali, pa je tak on za roko obisno. Kričao je zdaj na pomoč. naj ga oslobodijo. To je pa šlo težko. Na drevo je nišče nej mogeo, ka je bilo predebelo; lestvice so pa tak duge tüdi nej zmogli, ka bi do njega segnola. Navlačili so zato na dva metra visiko blazine pod njega, ka bi se te dol püsto, pa bi tak na mejko spadno. To je pa šče nej bilo zadosta varno. Bili so takši, ka so se bojali za njega, či bi se znao dol z blazin skotnoti, gda na nje spadne. Prinesli so zato edno brano, pa so jo djali na blazine, tak ka je z zobmi vujškao bila obrnjena. Ta brana bi ga te zadržala, gda bi na njo spadno, ka se nebi skotno dol. Gda so že to vse kredi pripravili, so veleli tistomi pasteri, ka je odzgoraj viso, naj se dol püsti. Te sirmak pa, ali njemi je roka otekla, ka je je nej mogeo vö z lüknje potegnoti, ali se je pa ovači nej vüpao dol püstiti, zato je samo jako jörjao odzgora. Zaletenci so nato prinesli sekiro, pa so jo lüčali vujška, ka bi ž njov ovomi siromaki roko krej odsekali, ka jo je v lüknji meo, pa bi te spadno dol. — Što bi prej rad znao, kak se je ta zgodbica dokončala, on to naj zanikoj ne pozvedavle od Zaletencov.

Vino in sadjevec,
prvovrstno, sortirano od 60 litrov naprej razpošilja: Posestvo „GRIČ" pri Mariboru.

Obsodba grditev naših mater po M. Kranjci povestih.

Eden naš mladi krščanskoga mišlenja pisateo je v dnevniki Slovenci 25. marca sledečo obsodbo napisao proti knigam polanskoga Kranjec Miška, v šterih sramoti našo slovensko mater, naše dekle i žene. Glasi se:

Ko nam v teh dneh živo stopajo pred oči podobe naših skromnih mater, tistih mater, ki živijo skrito in tiho pod strehami naših hiš, odmaknjene vrišču in trušču sveta, se nam nehote vsiljujejo tudi zmaličene podobe naših prekmurskih mater, ki jih leto za letom nosi pisatelj M. Kranjec na mizo slovenskega knjižnega trga.

Na kaj vse se že ni spravil v svojem jedkem posmehu! Katoliški duhovnik — „pop" mu je priročna tarča, češ da živi samo na račun lahkovernega ljudstva, vera mu je prazna, pričustvovana izmišljotina, Bog so mu le naravne sile, vsi njegovi kmetje tajijo osebnoga Boga, s čimer še menda najbolj osmeši svoje bralce, ker vsak količkaj psihološko razgledat bralec ve, da je kmetski možak med zadnjimi, ki bi v resnici zanikal Boga. Glavno načelo pri vsem njegovem književnem delu mu je to, da rezko osmeši vse, kar je katoliškemu človeku količkaj svetega, da bi tako utrl pot svojim materialističnim nazorom.

Posebej pride to do izraza v noveli „Pot med blažene", ki jo objavlja v letošnji „Sodobnosti". Morda tisti, ki ni vzrasel na prekmurski zemlji, tega ne bo tako občutil; toda tisti, ki je zakoreninjen v tej zemlji, bo jasno videl žgoči zasmeh in težko premostljivo nasprotje med življenjem ondotnega ljudstva in Kranjčevimi knjižnimi tvorbami. Ne gre nam toliko za vsebino, kakor za motiv in tendenco. Mlado dekle dobi nezakonskoga otroka — nič čudnega pri njem, saj vsem svojim dekletom in ženskam vsili nezakonske otroke — ki ga pa stara mati in „pobožne" tete takoj vržejo v reko pod led. Sedaj pa molijo in tekmujejo v pobožnosti. Če bi označil on to za golo pobožnjaštvo — bi to razumeli. Ker pa opisuje krščansko pobožnost samo kot zgolj obračanje listov v molitveniku, premikanje ustnic, klanjanje, križanje in zdihovanje, naj nikar ne misli, da sodi morda prav le tisti, ki že leta in leta ni videl cerkve od znotraj. Višek posmeha je pa maša, ko se duhovnik v „belem krilu" le „vrti" pred oltarjem, se obrača, dela velike križe in končno zopet „pobere svoje stvari". Sv. maša mu ni nič več kakor kak poganski obred. Zraven pa se še posmehuje ljudem v klopi, ki opravljajo „dolge molitve" in „sveta razmišljanja", a gospod Bog sedi nekje visoko v nebesih — kakor olimpijski bogovi — ter se ne briga za usodo ljudi.

Če hoče g. Kranjec prepričati svoje lahkoverne bralce, da je vera le neka dediščina, neki star običaj — da ne rečemo opij za ljudstvo — in vidi v tem le goli verski formalizem, potem naj ve, da je osnovna pomota, kakor je tudi to, če misli, da je človeka mogoče umiriti, osrečiti in ga zadovoljiti le, če skrbi za to, da mu je želodec redno poln in izrabi vsako priliko, da si uteši svoje telesne nagone. Trajno se človekova duša ne da pitati z materialističnimi površnostmi. Stara človeška vprašanja o izvoru, namenu in smislu življenja se ne dajo tako na kratko odpraviti s kakimi ironičnimi prizvokl, najmanj pa pregnati ali zadušiti.

Vsak, zlasti pa kmetski človek, ki stoji z obema nogama sredi življenja, globlje umeva resničnost in pravilnost krščanske vere in prodira tem globlje v to spoznanje kakor g. Kranjec sam, ko bi ravno on po svoji vlogi moral zajemati iz globine... Ravno naš kmetski človek se dobro zaveda, da mu je vera živo prepričanje, zakladnica, iz katere so že njegovi predniki črpali in zajemali svojo žilavo moč v stoletnih borbah za narodne in verske pravice. Sedaj pa pride g. Kranjec z neko novo resnico in skuša zavestno zmesti moralne in verske vrednote, nasprotno pa poveličuje to, kar draži nižje nagone in vsaki ženski, samski ali omoženi, obesi najmanj enega nezakonskega otroka. Da, ravno naše matere — da se ponovno vrnemo k njim — so v njegovih knjigah ponižane na stopnjo nebrzdanega izživljenja in jih meče v močvirno življenje. Izdal je že deset knjig in nešteto novel napisal. Mnogo je to za njegova leta. Toda če listamo po njegovih knjigah, ne bomo naleteli nikjer na svetlo podobo naših mater. Tako pristranski in čudno namerno je ob risanju podob naših mater in ljudi, ki nosijo v sebi živo vero v Boga, ki se ne kaže v kakem pobožnjaštvu, kakor bi rad to naprtil g. Kranjec našim materam, ampak v tihih, skritih, drobnih in vdanih, a junaških žrtvah za druge. Težko, zelo težko bi kaka njegova knjižna podoba naše matere odgovarjala resnični podobi, ker je v naših materah še mnogo, mnogo pravega materinskega duha. Da te podobe niso pristne, čuti tudi g. Kranjec sam, ki živi sredi vaškega življenja, saj srečava v življenju na vsakem koraku svetlo podobo naše matere, a vidi se jasno, da se jim že od daleč izogne, samo da se ne bi srečal z njimi... In vendar so te podobe tako otipljive, da vsak, ki hoče biti le količkaj resničen in veren pisatelj, ne more mimo njih. Morda bi bilo to razumljivo, če bi g. Kranjec vzrasel v nadišavljenih salonih, ko ne bi poznal pristne kmetske duše, tako pa...

Nismo spregovorili morda tega zato, ker bi se bali razkrivanja resničnih slabosti prekmurske matere in ljudstva sploh — o, to bi bilo zelo zdravo in koristno. Cankar je bil mojster v tem, a nedosežen mojster tudi v risanju svetlih podob naših mater, ki so časno uvrščene v svetovno književnost.

Naj tudi nikar ne misli, da ga hočemo nategovati na kako Prokrustovo posteljo in mu vsiljevati kako „izdelano" podobo v roke. Ne! Svobodno naj ustvarja ter pošteno in iskreno teži po dejanskem življenjskem izkustvu, le nam ne vsiljuje takih podob, ki se porajajo v njegovi fantaziji. Naj pa tudi ne misli, da zasledujemo njegova dela z izrečnim namenom, da bi iskali v njih le slabe strani; vsako delo smo jemali, z nemajhnim razočaranjem odlagali, ker smo pogrešali vsega, kar ima globlje korenine v doživetjih in čustvih tega ljudstva.

Kar se tiče omenjene novele, se ne moremo ubraniti misli, da je motiv in glavna vsebina posneta po nekem židovskem filmu. Ni še sicer novela končana, vendar smo prepričani, da bo do konca zvesta zasnovi in duhu tega židovskega filma. Naj potem nihče ne bo več tako naiven, da bi v svoji zaletelosti skušal slovenski javnosti dopovedovati, da so taki motivi in ljudje, ki jih skuša g. Kranjec presaditi na prekmurska tla, veren obraz prekmurskega ljudstva in najmanj prava podoba slovenske prekmurske matere.

M. B.-c.

Slovenski kmetje: vsi na kmečki tabor v Celje!

Lansko leto se je vršil na Brezjah mogočen kmečki tabor, katerega so se udeležile ogromne množice kmečkih ljudi. Na tem taboru je bilo sklenjeno, da se naj priredi sličen kmečki tabor za naprej vsako leto.

Sporočamo vsem slovenskim kmečkim ljudem, da se bo letošnji kmečki tabor vršil v Celju, in sicer v nedeljo, dne 30. aprila, na praznik Varstva sv. Jožefa.

Tabor prireja Kmečka zveza, ki vabi k udeležbi vse slovenske kmečke ljudi! Da, vsi zavedni slovenski kemtje se bodo v nedeljo, 30. aprila zbrali na svojem taboru v Celju! Zakaj?

Na kmečkem taboru bodo naši kmečki voditelji v imenu desettisočev navzočih in vseh ostalih slovenskih kmetov javno in jasno izpovedali naše kmečko stališče in naše kmečke zahteve, — naše stališče in naše zahteve pa bodo uvaževane toliko bolj, kolikor večje število kmečkih ljudi se nas bo zbralo na taboru!

Na kmečkem taboru bomo slovesno proslavili devetdesetletnico odkar je bil naš kmečki stan osvobojen izpod graščinskega jarma, odkar ni več tlačan, temveč svoboden gospodar na svoji zemlji.

Na kmečkem taboru se bo pokazala naša kmečka zavednost ter moč in napredek naše stanovske organizacije. Organizirane množice slovenskega kmečkega ljudstva in naše kmečke mladine, bodo na tem taboru prvič nastopile pod kmečko zastavo v slovesnem sprevodu skozi mesto Celje na taborski prostor pri Sv. Jožefu. Ta sprevod bo v celoti ves kmečki: kmečki ljudje, kmečki kroji, kmečke narodne noše, kmečke godbe — sprevod bo dokaz, da znajo tudi kmečki ljudje skupno nastopati!

Na kmečkem taboru bo prvič igrana veličastna zgodovinska igra pod milim nebom „Povest slovenskega kmeta", ki jo je nalašč za to priliko napisal znani pisatelj Davorin Petančič. Nastopilo bo veliko število igralcev v kmečkih narodnih nošah in sicer se bosta vršili dve uprizoritvi: v soboto na predvečer tabora in v nedeljo popoldne, po končanem taboru. V igri bodo prikazane vse najvažnejše dobe iz naše kmečke zgodovine, prizori iz bojev naših pradedov za osvoboditev kmečkega stanu i. t. d.

Na kmečkem taboru bo prilika, opraviti obenem tudi božjo pot. Tabor se bo namreč vršil pri sloveči romarski cerkvi Sv. Jožefa nad Celjem, ki je po celi Sloveniji znana božja pot. Sv. Jožef je zavetnik vsega delovnega ljudstva, torej tudi kmečkega stanu, zato je prav, da kmečki ljudje v čimvečjem številu poromajo k njegovemu svetišču.

Na kmečkem taboru si bodo kmečki ljudje lahko ogledali tudi razvaline mogočnega gradu Celjskih grofov, ki so nekdaj združevali pod svojo oblástjo skoraj vse slovenske pokrajine. Stolpi in deli gradu, ki še kljubujejo zobu časa, pričajo o ogromnosti tega gradu in o trpljenju naših pradedov, ki so ga morali znositi na hrib.

Na kmečkem taboru bo v soboto popoldne in v nedeljo, po taboru, udeležencem mogoče tudi ogledati si prekrasno Savinjsko dolino s hmeljskimi nasadi in znano božjepotno cerkvijo Matere Božje v Petrovčah, dalje Kmetijsko šolo v Št. Juriju pri Celju, pa tudi zdravilišči Rogaško Slatino in Dobrno ter Laške in Rimske toplice. Znano je, da spada celjska okolica med najlepše slovenske kraje, ki bodo ostali vsakemu udeležencu kmečkega tabora v najlepšem spominu kot prekrasen koščék naše slovenske zemlje!

Slovenski kmetje, kmečka mladina!

V nedeljo, dne 30. aprila pridite vsi v Celje, na naš slovenski kmečki tabor! Vsi že sedaj razmišljajte tudi, kako boste prišli: z vlaki, avtobusi, s kolesi, na vozovih, na konjih...

Vabimo kmečke narodne noše, vabimo kmečke godbe, vabimo vse kmečke ljudi!

Zaprosili smo za četrtinsko vožnjo in za posebne vlake, da omogočimo udeležko na taboru čimvečjemu številu kmečkih ljudi!

Vendar naj vsaj kmečki fantje pridejo na tabor v čimvečjem številu na kolesih, na vozeh in na konjih, da bodo nastopili z njimi v slavnostnem sprevodu!

Začnite povsod takoj z agitiranjem za udeležbo, z organiziranjem skupin kolesarjev, vozov itd. Zbirajte prijave udeležencev in jih pošljite čimprej Kmečki zvezi v Ljubljano!

Podrobnejši spored in navodila bomo objavljali sproti v prihodnjih tednih, vendar prosimo vse kmečke ljudi, da se že danes odločite:

V nedeljo, 30. aprila, gremo vsi na kmečki tabor v Celje!

Gospodarstvo.

Kak se polaga brejim kravam?

Večkrat se pripeti, ka krave zmečejo, ali pa jako žmetno kotijo. Nej malokrat so to polagačje sami krivi, zato ka so nej ravnali z brejov kravov tak, kak bi mogli. Krava navadno nosi 280 dni, ali 48 tjednov, to je malo več kak devet mesecov. Ves té čas je za razvijanje teleta jako važen, posebno pa trbe gledati, ka živinče v tom časi pravilno krmimo. V prvoj polovici brejosti ne trbe, ka bi krávi več polagali, kak navadno. V drügoj polovici pa tele v njoj dosta hitrej raste, pa jo zavolo toga more dosta bole krmiti. Zadnje tedne pred skotitvijov naj se krma palik v menšoj meri davle, to pa zato, ka nam ovači krava postane debela, pa te žmetno skoti. Pa ne trbe samo na to paziti, kelko njoj damo, liki tüdi na to, ka njoj damo. Pesnivo, zbrignjeno seno, kak tüdi vsaka drüga nezdrava krma se naj brejoj kravi ne polaga. Tüdi mrzla krma pa hladna voda škodita brejim kravam.

Štero mleko je najbokše?

Preiskave so pokazale, ka je mleko, štero se nadoji zajtra, dosta slabejše, kak tisto, štero nadojimo poldne ali večer. Pri preiskavanji so najšli, ka je zajtrašnje mleko melo 2.17 odstotkov vrhnja ali smetane, večerašnje pa je melo 5.42 odstotka. Tüdi kozinje mleko ma skoro ravno te lastnosti. Ravno tak se je pokazalo, ka je v mleki, štero dobimo proti konci dojenja, skoro desetkrat več redilne snovi kak pa v tistom, štero nadojimo v začetki.

Zimske belice.

Či ščeš, ka bi ti kokoši tüdi po zimi nesle, je moreš meti na toplom pa njim skrbeti za tečno hrano. Jajce ma vnogo redilne snovi v sebi, zato trbe kokošam preci dobre krme, ka do nesle. V leti dobi kokoš vnogo pripravnoga živeža vöni na prostom, po zimi pa trbe to nadomestiti z dobrov pa pripravnov krmov doma po kürnjekaj. Kukorca je nej dobra za takše kokoši, ka nesejo. Po njoj postanejo preveč debele. Z med zrnja je jako dober za kokoši ječmen, šteri se njim naj polaga popoldne. Zajtra se njim naj davle zadosta topla krma z krumpišov, k šterim je dobro primešati na drovno zrezano detelco. To detelično sečko pa trbe prle s kropom popariti pa nikelko časa nihati v pokritoj posodi. Jako dobra hrana za küre so tüdi pšenični otrobi pa lenove tropine. Dobro je kokošam davati tüdi lüščinje od belic. To lüščinje pa moremo prle skučti ali zmüzgati, ovači bi se navadile kokoši, ka bi jele belice. Najbokše je to zdrobleno lüščinje zmešati med drügo hrano. To lüščinje je zato dobro davati küram, ka ma v sebi dosta vapna. Vapno pa kokošam trbe pri tvorbi belic. Večkrat se pripeti, ka nam štera kokoš znese takše jajce, ka nema lüščinja, nego samo tenko mreno. Takšoj kokoši moremo dati zdrobleno lüščanje, pa de nam nesla belice, ka do mele lüščinje.

Naši v Franciji: Goričanec naklada.

CENE.

Živina: biki, jünci 4—4·75, din, belice 3—4 din, krave 3—3·70 din. 1 kg na živo vago. Svinje 7·75—8 din kila na živo vago. **Meso**: govedina 8—10 din, svinjsko 13—16 din, slanina 17 din, svinjska mast 18 din. po 1 kg. Kože: surove govejo 9 din, teleče 11 din, svinjske 7 din. po 1 kg. **Med** 16 din. kg. **Zrnje**: pšenica 180 din, žito 150 din, ječmen 200 din, kukorica 110 din, grah 200 din za 100 kg. **Krma**: seno 50, slamo 25 din za 100 kg. — Jaboka 3·50—4·50 din za kg, Mela: pšenična 3·25—3·50, kukorčna 2·50 din za kg. Vino: navadno 4·25 din liter, sortirano 8 din, staro vino iz navadnoga grozdja 5 din, fino staro 10 din. po litri.

Penez: angleški fünt 255 din, grčki boni 37—38 din po drachmi. Holandski goldinar 28 din, amerikanski dolar 54·40 din, francoski frank 1·45 din, taljanska lira 2·30 din.

Naročite si Novine!

Razpis o licitaciji

Rim. kat. verska občina v Črensovcih razpisuje javno pismeno licitacijo za zgradbo novega krova na stolpu farne cerkve v Črensovcih.

Ponudbe naj se glasijo v obliki popusta v odstotkih na zneske odobrenega proračuna in sicer:

1. Naprava odra na stolpu z vsem lesom, vožnjo in delom, les se vrne Din 10000·—
2. Odstranitev in obrezanje stare pločevine Din 1.000·—
3. Odstranitev starega krova Din 1.000·—
4. Naprava ostrejša iz na lice mestapostavljenih hrastovih soh, zgradba in postavitev krova Din 5·000·—
5. Kritje stolpa s pločevino in dvakratno barvanje Din 3.000·—
6. Dozidava napušča 22 m dolžine Din 2.200·—

Ves potreben materijal razven odra dobavi in na lice mesta postavi cerkveni odbor. Ponudbe morajo biti predpisno kolekovane in se vlagajo do 1. maja t. l. pri župnem uradu v Črensovcih, kjer je tudi na razpolago načrt.

Pismo domačoj hiši.

Oj hišica očetova,
Bog živi Te!

Ta pesem lübezni je neizčrpna. Bole jo spevleš, lepše doni. Njena viža Te sprevaja na poti Tvojega življenja i zleva v razbolelo düšo tolažbo i mir.

Kre ceste i na obronkaj vidim hišice i kuče, vse so skoro lesene i s slamov pokrite. Tüdi ti, moja rojstna hišica, si med njimi. V rebri nad vesnicov stojiš prijazna, niska, takša, kakše so skoro vse pri nas po vesnicaj. Pod strehov gnezdi drovna lastvica, črgeče i si podučavle s svojimi mladimi. Po hiši i po kühinji pa se süčejo mati, prignjeni, s žülavimi rokami, delajo i mislijo, Bog zna, na koj...

Domača hiša, oj hišica očinska, Bog živi Te! Tam v goričkih Vidoncih mi stojiš kak spomenik najlepših dni. I kak vsakše sprotoletje stalno se popašči k tebi drovna lastvica, štero sem jaz pred petnajstimi leti krsto za „Zorico" i črgeče pod Tvojov strehov, tak tüdi jaz vsakše sprotoletje, v prvih toplejših dnevaj, zasenjam z vsov lübeznijov i toplinov od Tebe. Moje misli letijo k Tebi, pod Tvojo grobo streho, gde me vsakši den pričaküje moja stara mati, seri oča i trije bratje. Čakajo me i pričaküjejo vsi vküper s Tebov, čeprav vsi dobro znajo, da ne smem domo. Odtrgali so me od Tebe i od njih i mi roke vklenili v verige, šterim se pravi dužnost...

- - - Lepi sunčni den se je počasi nagibao svojemi zatoni. Zlati sunčni traki so ešče ednok močno polübili vrhove naših planin, potem pa se je sunce potopilo tam nindri v modro globino talijanskoga morja. Njegovi valovje so ga mogočno sprejeli v svoje varno naroče i se nato pomerili.

Včasi na to pa je iz vseh kotov začno siliti mrak z tmicov. Zdelo se je, da so se nočne sile vzradostile nad zahodom sunca i so ščele z vsov silov podjarmiti zemlo.

Ali te črne naklepe jim je preprečo bledi mesec, šteri je pomali plezao izza naših temnih planin i se čemerno popreto vsem ponočnjakom. Ti so se ga prestrašili i pomali palik poskrili v svoje čarne koté, gde nega ne sunca neti drüge svetlobe. Modra morska gladina je palik zabliščala v toploj mesečini, v njenoj globočini pa se je kopalo milijon zvezd i zaigralo nebesko kolo.

Sloneo sem pri okni svoje bele sobice i opazüvao vsa ta večerašnja dogajanja v Božoj prirodi. Potem pa sem zasenjao v prelestno noč - - -

- - - Na krilih mehkih senj sem se vzdigno nad vso to krasoto i se popaščo ta, gde je vseedno najlepše i najtoplejše — k Tebi, draga hišica očinska.

Gda sem se po Vukovom bregi spüščao v Fickino grabo, so mi zabliščali proti posveti, šteri so prihajali skoz Tvojih nizkih oken. Zazdelo se mi je, kak da si mi s temi posveti proti prišla, razprostrla roke rekoč: „Pridi, Vili, vej ti si moj!" Počasi sem se približao Tvojim trnacom. Vse je bilo tiho i mirno. Vse je bilo pod Tvojim varstvom: lüdje i živali. Niti pes „Moro" je ne zalajao te večer, šteri je inače vsigdar stao na straži.

Pristopo sem bliže k okni, da vidim, ka delajo notri Tvoji varvanci i moji najdražji. Pri stoli so sedeli Majkeš, Tvoj gospodar i moj oča, z očali, nateknjenimi na konci nosa, so čteli ‚Novine'. Proti njim je sedo Majkešov najmlajši sin i moj brat Viktor, dečko i kavalir prve vrste. Stopo je komaj v osemnajsto leto pa misli, da je že celi svet njegov. Pri peči je lüščo kukorico najstarejši brat Joško. Se vidi, ka kak očin naslednik razmi, da je vsakši trenutek časa dragocen. Okoli njega se je vrtela i čevketala njegova mala Micika i obračala naopak sve, ka je prišlo pod njene drobne roke. Mati i sneha pa so nindri po kühinji loštrivale i pripravlale večerjo. Aha, gde je pa Geza? Nega ga v hiži, v kühinji pri ženskaj pa gvüšno tüdi ne, ve ne ve kühati. On gvüšno nindri po vesi hodi, pravimo okoli Kličarovih - - - No ja, pa njemi je tüdi ne več telko zameriti. Ve je že soldačijo od služo, pa po posli odišo.

Tak stojim pod Tvojimi podoknami, o rojstna hišica, i opazüjem večer mojih dragih domačih. Tüdi jaz sem nekoč tak večer za večerom sedo pred očom i gledao ga, kak čte „Novine". Včasih je tüdi kaj povedao iz njih ali pa na glas prečteo. I vsi smo ga napeto gledali i poslüšali novice iz širnoga sveta, čüdili se, največkrat pa vsega ne razmili. Navadno smo pri tom poslüšanji deca tüdi zadremali i zaspali pri stoli. Prišli so iz kühinje mati i nas spravlali spat: „Vili, Geza, Viktor, prekrižite se no, i zmolite svoj očenaš Boga i doj si ležite. Vütro de pa trbelo rano vstanoti i na pole gnati." I potem si nas Ti, hižica, varno čuvala do drügoga dneva, noč za nočjov. Potem pa je naglo prišla neznana sila i me odtrgala od Tvojih pragov i trnacov. S kuzov v oki sem Te polübo i šo kak deseti brat v tüji svet!

Ali večkrat sem se rad vračao nazaj k Tebi, da se v Tvojoj senci odpočijem od razočaranj v tüjini. Vsigdar si me sprejela s toplim srcom i se veselila, da me tüje bogate palače neso mogle odtrgnoti od Tebe. Ostao sem vsigdar veren sin Tvojih plavih trnacov.

Leta so tekla, Ti si se starala, jaz sem rasteo. Ali rastla je tüdi najina lübezen. Gda sem se lani eden lepi žetvijski den končno povrno k Tebi — izbran med telkimi — kak maziljenec Gospodov — si se vsa od radosti globoko razjokala. Ne sem mogeo zastaviti Tvojih skuz i — potem sva oba jokala vküp i bila neskončno srečniva. Ti si se oblekla v svetešnjo opravo — v svatovsko, ar so se pri Tebi zberali jezeri i jezeri, da Ti čestitajo i ti si v svojoj siromaškoj skromnosti, poniznosti vsa rdeča gratala. Gda so se prijatelje iz cele Slovenske Krajine, iz ponosnoga Maribora, iz lübkoga Celje, celo iz bele Ljubijane zberali pri Tebi, si je sprejemala z vesničkov skromnostjov i bila počeščena bole kak vnoge zlate palače. Bog zna, ka bi ešče vse zasenjao pod Tvojimi podoknami, če me „Mora" ne bi izvohao i naznano domačim, da majo voglara. Zato sem vstopo v hišo i obino tiste, šteri so Tebi i meni najdražji - - -

Kesna vöra me je zalotila v spominih pri okni. Napisao sem je Tebi na čast, gorička hišica. Napisao sem je pa tüdi zato, da osvežim lübezen do Tebe, skromna, slamnata hišica, v sebi i pri vseh tistih vnogih mojih brataj i sestraj, šterim bi tüjina ščela iztrgati iz düše največši kinč — lübezen do očinske hišice.

Grački Vili.

Novine izhajajo vsaki četrtek za prišestno nedelo. Za tiskarno Balkanji Ernest Dolnja Lendava. Izdajatelj in urednik: Kleki Jožef, župnik v pok.